

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Pünkösöd.

„Jövel szentlélek Ur Isten!”

Megzendül a zoltár magasztos dalama pünkösöd ünnepén. A megváltás nagy művére a Pünkösöd tette fel a koronát. A megváltó kinszenvedése, dicső feltámadása még nem szerezték volna meg az Eszme győzedelmét, ha a megváltó olyan apostolokat nem hágy vala hátra, kik egy felsőbb hatalom: az isteni kijelentés által föllelkessedve, tovább nem folytatják a kereszthalált szenvedett s a sziklasírból föltámadt Jézus munkáját.

Pünkösöd ünnepén, midőn a mestertől megfosztott tanítványok összegyűltek s már-már a kétségbeesés vett lelkeiken erőt: tüzes lángnyelv mutatkozott mind egyiknek feje fölött. Ezeknek a lángnyelveknek csudás hatása lőn. Átjárta őket, mit a villanyáram, lerázták magukról a kétségbeesés sötét árnyait, új remény fakadt szívökben, lelkük fent szárnyalt, mint a magasban repülő sas s hirdetni kezdték minden népek nyelvén az evangéliumot.

Martyr-halált szenvedtek ők is; de vérök hullása megtermékenyítette a földet s az elplántált magból terebélyes fa nőtt. Az Eszme, melyért meghaltak, győzedelmeskedett.

Alleluja! Alleluja!

*

Pünkösöd, a győzelemre emlékeztető pünkösöd lett az ujjászületett világ legdrágább, legbecsesebb ünnepe. A magyar népdal a maga szép, csaknem utolérhetetlen költészetével „piros pünkösöd”-nek mondja ezt az ünnepet s a legnagyobb vidámsággal ülik meg ezt országásgzerte.

És méltán is! A zuzmarás Karácsony, midőn hólepel fedi a földet, a családok és gyermekek ünnepe. Husvét, a feltámadás ragyogó hajnala, a mi éghajlatunk alatt még többnyire oly időre esik, midőn virágot alig, legfeljebb zöld tűszálat lehet látni. De már Pünkösöd, piros pünkösöd napja olyan időben keres fel bennünket, midőn a tavasz legszebb pompájában van, virágillat s márdárdal tölti be a nagy természet szent-egyházát.

*

Pünkösöd második napján, ősrégi szokás szerint, Miskolcz város lakossága a görömbölyi Tapolczát, az Avas és Népkert zöld lombjait keresi föl, a hol zene zendül, pohár csendül.

Az idén is bizonyára így lesz. De a vigalom, a kedélyes szórakozás zajába bele vegyül most egy hazafias szózat tárogatójának harsány szava.

Pünkösöd második napján egy magasztos és szent cél érdekében zászlót bont városunk lakossága. *A zászlóra a magyar ipar megteremtésének eszméje, a magyar nemzet gazdasági függetlensége, jövőjének, jólétének, boldogulásának megállapítása van felírva.*

Zendüljön meg pünkösdi lángnyelveken a zászlóra irt magasztos ige minden miskolczi polgár ajakán! Jöjjön el pünkösöd második napján minden igaz magyar pártkülönbség nélkül a kitűzött helyre. Legyen minden jó érzelmű polgár egy-egy apostola ezen eszmének s akkor győzni fogunk az iparunkat elnyomni, mégsemmisíteni akaró irástudó farizeusok, Kaifások s Poncius Pilátusok fölött!

*

A magasztos eszmét fölkaroló bizottság az itt következő hazafias szózatot intézi városunk polgáraihoz:

Polgártársak!

Pünkösöd második napján délután fél négy órakor tartja a helybeli és megyei iparvédő-egylet

alakuló közgyűlését

a csizmadia ipartársulat helyiségében. Miről lesz ott szó, mi czélből alakul a véd-egylet?

Szeretett hazánk elszegényedett; népünk tömegesen vándorol Amerikába. A magyar föld nem tudja eltartani az ő édes gyermekeit.

Miért vagyunk szegények s miért közeledünk hova-tovább mind fenyegetőben az általános nemzeti tönk felé?

Mert nincsen iparunk, mert külföldre küldjük a magyar pénzt idegen árucikkért, idegen gyárosoknak, idegen munkásoknak.

Rajtunk áll, hogy megszülessék, megizmosodjék és felvirágozzék hazánk ipara. Rajtunk áll, tőlünk függ, hogy nemzeti vagyonosodás lépjen a szegénység helyére és munkát adjunk annak a honfitársunknak, ki kereset hiánya miatt el akarja hagyni hazáját.

Magyar ipar nélkül nincs és nem lehet nemzeti vagyonosodás, iparpártolás nélkül nincs, nem lehet magyar ipar.

Egyletet akarunk alapítani, mely semmiféle pénzterhet nem ró a tagok nyakára, de igenis azt a szent kötelességet, hogy pénzével minden ember bánjék úgy, mint a hogy azt a józan hazaszeretet diktálja.

== TAVASZI ÉS NYÁRI UJDONSÁGOK! ==

Legújabb divatkelmék, selymek, vásznak és mosókelme különlegességek,

legjobb minőségű **fekete kelmék** nagy választékban. 10-10.

Előzékeny kiszolgálás — a folyton emelkedő gyári árak daczára — feltűnő jutányos árszámítás.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

ROSENWASSER MÓR Miskolcz, Széchenyi-utca 105. szám a., Takarékegylet épület,

Megay Róbert ur osztrácsszájával szemben.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

Serkenteni akarjuk a késedelmeskedőket, meggyőzni a kétkedőket, lefegyverezni az ellenségeket: ez a mi célunk. Azt akarjuk, hogy városunk és megyénk társadalma mint egy ember sorakozzék a magyar ipar pártolására, mert csak egyesült erővel érhetünk el nagy eredményeket.

Polgártársak! A hazának nagyobb szolgálatot nem tehetek, mintha testtel, lélekkel csatlakoztok a megindult mozgalomhoz.

Legyen hát ott mindenki az alakuló közgyűlésen annak a zászlónak a kibontásánál, mely alatt szeretett hazánk anyagi függetlensége kivívásáért akarunk harcra indulni.

Szent ez az ügy; sorakozzunk, hogy mindenikünk elmondhassa önmagáról:

Önkéntesen álltam a zászló alá,

Édes hazám szeretete vett reá.

Miskolcz 1900. június 1.

A szervező bizottság.

A közérdek köpenyége.

Ha az elmés Phaedrus, vagy a csipős Aesopus élne és a közelünkben levő zöld asztalok mellé telepednének, aligha nem két ilyen fajta mese születnék ihletet és évezred óta becsült tolluk alatt.

Volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyönyörű várkastély. Fényes kincsek, kívánatos drágaságok voltak abban földhalmozva. Boldog volt, a ki oda bejuthatott.

Két vándorlegény koncsorgott körülötte. Az egyik volt a *Közérdek*, a másik a *Magánérdek*.

Égtek a vágytól mindketten, hogy a palotába bejussanak. Hanem hát mérges portás őrizte annak kapuját. Valahányszor a *Magánérdek*, a mely jóval szemtelenebb volt társánál, be akart surranni, mindég csufosan kellett visszavonulnia.

Utóljára azt mondotta a *Magánérdek* a *Közérdeknek*:

— Kedves cimborá, ez a gonosz Cerberus sehogy sem akarja engedni, hogy a palota kincseihez hozzáférjek. Te sokkal csinosabb legény vagy mint én. elegánsabb, tetszősebb a ruhád is. add ide a köpenyegedet: hadd menjek be vele én!

A *Közérdek* eleinte berzenkedett, hogy ez bűn, ez csalás; de hát a *Magánérdek* mindég be szokta őt fenni, végre is lekunyorálta róla a köpenyegét.

Persze, hogy beengedték; ellenben a *Közérdek* a palota portása elkergette.

Szerencsére a fulánkös Aesopos és az elnös Phaedrus már nem élnek s így: a zöld asztalok mellől meséket sem írhatnak.

Tényleg tapasztaljuk itt-ott, hogy a mit a közéleti szereplés a közérdek köpenyége alatt elkövetnek, sokszor kellemetlenül bánt. Azt tapasztaljuk, hogy a kinek egy csipet magánérdeke van, az úgy tesz, mint a szélhámos kereskedő: óriás reklammal, ragyogó cégétáblával árulja a silány, a hamisított portékát.

Milyen kár, hogy Aesopos és Phaedrus már nem élnek. Így hát nekünk jut az a keserű föladat, hogy vaskos és fanyar igazságokat mondjunk oda embertársainknak.

Ha egy kis építkezésecske kerül a köznek, a magánérdek százkezü polypja ott gubancolja össze magát; ha egy kis hivatalocska üresedik meg, a kor legundokabb humanizmusa, a protekció egész szemérmetlenül dicsekszik vele,

hogy az ő akarata a közérdeknek tett szolgálat.

Mert ne tessék ám megijedni. Tényleg a magyar közéletben azok az igazán kinos tapasztalatok sem hiányoznak: mint kíván a magánérdek a köz vagyonára spekulálni. Munkájuk azért veszedelmes, mert titkos, mert akna-munka, mert ha szemérmetlenül piacozni mert a demagógiával szövetkezik és magát a becsületesség makula nélkül való képviselőjének hirdeti.

A magyar paraszt embernek abban a mondásában még legalább őszinteség van, mikor arra a kérdésre: mit tud tud felhozni a maga igazsága mellett? azt vágta vissza: „Instálom, hozok az urnak egy borjas tehenet.“ A ki magánérdekei mellett, de olyan színezéssel, mintha a közérdeket szolgálná, menydörög, ha megkérdezhetnék, bizonytal nem tudna a maga igazsága mellett másként védekezni, minthogy mellette vagyoniilag is nagyon angazsirozva van.

Bizony a mi közéletünkre módtalan baj, hogy a hol tisztán a közérdeket kellene szolgálni, kufárok aljasítják le ott a becsületes szándékot. Mily sokszor egészen másként végződött volna egy-egy közdolgunk, ha a magánérdek szövetkezete csöndes egyértelműséggel nem állapította volna meg a dolgot oly irányban, mely érdekeinknek kedvező volt.

Valóban nem tudjuk mi nagyobb baj a közre nézve, az esztelen stréberkedés, mely a polgári bizalom nobile officiumaiért könyököl, a kilincseket nyitogatva házal és piacozon demagógoskodik: vagy az a spekuláció, mely csak magánérdekért mutatja magát a közélet tevékeny férfiának.

Amaz nem ront, ez pedig befolyásra jutván, valósággal rombol, kerékkötő és balsors.

TÁRCZA.

A sárga kastély.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

A pünkösdi ünnepek alkalmával minden évben nagy népvándorlás van a tetemvári piaczon. Szokatlanul nagy számban tódul erre ilyenkor intelligens publikumnak apraja és nagyja, ember-ember hátán szorong kíváncsian, a kocsiközlekedés szünetel, mindenki csak elfogultan néz és szemlél valmit, aztán dőre megvetéssel távozik onnan. Pfüjj! nagyon csunya, undorodik minden lélek.

Szabad lesz megkérdezni, mit néznek ott olyan feltűnő sokan? Igen, tudom már. Bizonyára vannak köztük még olyanok, a kik nem voltak abban a szerencsés helyzetben, hogy egy ilyen néparadattal ide sodortassanak, azoknak a most küszöbön lévő ünnepekre való tekintettel tájékozás szempontjából megsughatom, hogy a csoportosulás és tömörülés egyedüli okát annak a bizonyos sárga kastélynak a megtekintése képezi.

De ugyan kérem, micsoda bámulni valójuk van egy ilyen hitvány épületen?

Nem is merem elhinni, hogy ezt a városi rémképet önök ne ismernék. Hiszen a ki valamikor Miskolcz város világraszóló történetének harmadik vaskos diszkötetében csendesen lapozgatott és spontán érdeklődéssel elolvagatta, áttanulmányozta városunk művészi, eszményi és közérdekű variációkban tökéletes s dugaszdag nevezetéseit, annak figyelmét nem kerülhette ki az ugynevezett sárga kastély sem, mely a tetemvári piac magaslátán díszleg közel egy évszázad óta immat meglehetősen rozoga állapotban az erkölcsi sikerekben elért legnagyobb örömünkre és büszkességünkre. És méltán. Mert van is nagyokunk büszkéknek lennünk.

Egy cseppet sem méltóztassanak restelni, hogy ez a ronda épület városunk falazatát díszíti. Az a rokonszenves tisztelet tehát, melylyel közönségünk mindig szokatlanul nagy számban zarándokol eme kastélyhoz, teljesen jogosult is, mert a művészi kivitel, mely ezuttal nem csupán a magasabb technika rideg paragraphusaira, hanem elfogulatlanok szemére és szívére mert hivatkozni: sohasem nyerte el illetékesebben a babérboszorut, mint akkor, a midőn eltökélte, hogy a Tetemváron emeli fel az utókor

számára azt a kastélyt, mely ma az egész varmegye közönségének gunyakaczajára és bámulatára van odadobva.

Odajövetelök előtt leszek bátor körülményesebben megismertetni ezt a sárga kastélyt, valamint az ahhoz fűződő mende-mondákat, a mit abból a diszkötésű nagy könyvből kiolvastam, és úgy, a mint az ott te van írva, a világért el nem veszek belől semmit és hozzá nem teszek sokat.

A nagy részvét legfőbb rugója, a kíváncsiság mindenek előtt azzal szeretne tisztába jönni, hogy hol, merre és miféle sárga kastély az, mely kincses városunk történetében úgy meg van örökítve; kik laknak ott, ki a gazdája, miféle mesebeszéd az, a mi errefelé közszájon forog ezreknek ajkán?

Kezdem tehát azzal, hogy a sárga kastélyt körülbeül 1830-ban építették fel. Már akkor csoda szörnynek született, mely sehogysem akar és tud meghalni. Olyan nagy fajta, magas emeletes ház ez, mely valamikor sárgára volt bemeszelve, ma azonban a mostoha időjárás sokféle viszontagságainak befolyása alatt vedlett, mint a hernyóé, annyira silány és hitvány, hogy sir a lelünk és fáj a szívünk, ha reátekintünk.

A közérdek köpönyegéről irtunk, de alig fejezhetnénk be sorainkat mással, mint azon kijelentéssel — hogy a kinek nem köpönyege: ne vegye magára! . . .

Turista-közgyűlés.

A magyar turista-egylet Pünkösöd vasárnapján a városunkban tartja országos közgyűlését. Ide sereglenek az ország minden vidékéről a turisták, ide küldik képviselőiket a turista-egylet összes összes osztályai, úgy mint a *budapesti, a budapesti egyetemi, az eperjesi jogász, a kőszegi, a fumei, a Mátra, a Szittnya, a Tatra és vágvölgyi osztály.*

A múlt évben Tátrafüreden tartatott meg ezen közgyűlés, a melyen testverosztályokon kívül a *Magyarországi Kárpát-Egyesület,* valamint ennek *Egri Bükk, Gölniczvölgyi és szilészi (Boroszló) osztálya* képviselték magukat, azon kívül elküldötték képviselőiket a *Beszékidén-Verein (Troppau)* és a *Schweitzer Alpen-Club genfi osztálya,* valamint több osztrák turisztikai egyesület.

Remélhető, hogy az idén ezek az idegen egyesületek városunkat is föl fogják keresni s mindenesetre kívánatos volna, ha jó hírlüket vihetnék magokkal.

Ezuttal azonban legyen szabad a mi turista egyletünkről, az országos turista-egyletnek *Borsodi Bükk-Osztályáról* néhány megjegyzést elmondanunk, mint a melynek köszönhetjük, hogy Pünkösöd másod napján idesereglenek az ország minden vidékének turistái. A Borsodi Bükk-Osztály meghívására jönnek ide, az ő vendégei lesznek.

Tagadhatatlan, hogy *Borsodi Bükk-Egyletünk* egyike azon társadalmi intézményeinknek, mely sohasem fordult még társadalmunk különös áldozatkészségéhez, mely mindannyiszor, midőn a közönséghez fordult, ezt oly formában tette, hogy egyuttal lekötölte maga iránt a közönséget s mely bár csendesen, de szakadatlan munkásságban van az iránt, hogy közönségünknek inkább nyujtson, sem hogy kérjen.

Ime rövid vázlatokban tevékenységének eredményei:

Bükk-hegységünk egészen Eger, Apátfalva, Visnyóig *utjelzésekkel* van ellátva. Az idegen,

ki közel vidékünk természeti szépségeit akarja megtekinteni, térkép és vezető nélkül teheti ezt meg a turista utjelzések nyomán. Kiadta *„Bükkvidéki katalizt“*, egy csinos kis kötetet, mely sorrendben elmondja azt, mi látható a Bükkben. *Turista utakat* épített s azokat jó karban tartja. A *Szentléleki romoknál menházat* épített, a háromi tóra két *csónakot* bocsátott, mely csekély díjak ellenében a közönség rendelkezésére áll s most a *Dolkaletőn*, a háromi tó fölött egy két emeletes kilátó tornyot épített, hozzá kényelmes s erpentin utat létesített, stb.

Joggal kérdezzük, hogy mindezt miből? Bizony-bizony valamint joggal és méltán illeti meg az elismerés az egylet vezető férfait, ép úgy a közönség haládjára tarthatnak számot azok a kevesen, a kik az egyletet csekély évi 2 forint tagsági díjkkal támogatják.

Am hát nem most van az elismerés, a hála nyilvánításának az alkalma. Majd vasárnap! Vasárnap, a mikor az ország minden részéből ide seregltek turisták fognak fényes bizonyosságot tenni turistáink tevékenységével.

Bizony nem lenne valami megszegényítő, hogy a Borsodi Bükk-Egylet tevékenységéről az ország minden részében tudnak, csak mi, borsodiak, nem!

Azért, polgártársaim, én a következőket indítványozom:

Gyerünk el vasárnap déli fél tizenkét órákor tömegesen a megyeházára, a hol a *Magyar Turista-Egylet* országos nagygyűlését fogja tartani. Tüntessünk jelenlétünkkel a mi *Borsodi Bükk-Egyletünk* mellett, ne hogy az ország turistái haza menve azt mondhassák, hogy Miskolcz város közönségének nincs érzéke a turistaság iránt.

Egyébként pedig a kiragasztott plakátok elmondanak mindent. b.

A csavargó-kalamitás.

Utóbbi időben a vidéken mindenütt, így Miskolcz környékén is roppant elszaporodtak a mindenféle csavargók: koldusok, munkakerülő bitangok, ugynevezett vándorlók, cigányok stb., szóval van mindenféle fajtából. A szegény, beteg, nyomorék, igazi koldusoknak mindenki szívesen ad könyörületből és azok miatt nem is panaszkodnánk, habár

ezekekről is az államnak volna kötelessége gondoskodni, hogy ne legyenek kénytelenek vén napjaikra télen-nyáron házról-házra járni; legalább is annyit tehetne értök, mint a rablókért és gyilkosokért tesz, kik gond nélkül, anyagilag jobban, mint valaha életükben élnek a kényelemmel berendezett börtönükben, még meg is fürösztik őket hetenkint ez bizony a koldusokkal — bár nagyon rájuk férne — sohase történik.

De azokkal a valódi csavargókkal igazán komolyan kellene rendet csinálni. Nagy városokban a rendőség elzár minden szegényt, asszonyt, mely éhes gyerekekkel az utcza sarkon koldulni mer, de faluhelyen sorra járlják a munkaképes, erős emberek a házkat és nem csak kérnek, de hol látják, nincsen férfi a háznál, követelnek pénzt vagy ételt, vagy pláne éjjeli szállást; ha az ember őket utasítja, hogy vállaljanak munkát, legtöbb esetben szemtelenkednek, sőt némelykor fenyegetnek, hogy felgyújtják a falut stb. Ezekkel szemben a falusi hatóságok tehetetlenek: a zsandárság ezen tekintetben nem tesz semmit, mert a zsandárok czirkálásaik alkalmával leginkább volnának hivatva és leginkább volna módjukban ezen gyakran közveszélyes csavargásnak elejét venni, hogy legalább egyelőre a közönség zaklataása némileg megszűnnék. Addig is, míg az állam — úgy mint az Németországban megtörtént — munkaházakat állitana fel, hol az ilyen foglalkozás nélküli egyének elhelyeztetnek; az engedély nélküli koldulást abszolúte tiltani kellene, minden ellene vétőt elzárni és eltolonczoltatni, a garázdákat azonkívül megbüntetni és ha ezen eljárás több ideig következetesen keresztülvitetnék, legalább a munkabírók csavargása és koldulása megszűnnék. A mostani állapot, hogy az utak mentén némely nap 20—30 bitang beáll az udvarba, bejárja a falut és azt egy pár forinttal megsarczolja, melyet aztán a kocsmában megisznak, — már valóban türelmetlen és szegényfolt a mi állapotainkra. Ha a mi közigazgatásunk némileg hiányos is, de az ilyen dolgokat mégis nem volna szükség elnézni és eltűrni; egy kis erélylyel a bajokon segíteni lehetne. Csak akarni kell!

Egy specialitása a különféle kolduló elemeknek hazánkban: a *czigány*. Van a muzsikusz cigány, a ki szinte megsarczolja a közönséget, de tisztességes módon, van a falusi vályogvető cigány és van végre a

Nem szükséges ennek az épületnek a felkutatására nagyobb helyszini szemléket tartani, misem biztosabb, minthogy a szemlélő sóvár szeme az első látásra fönnakad rajta.

Komor, kísérteties kinézés jellemzi a többit. Az első emeleten hat ó kori kinézésű ablak van, melyen egyetlenegy üveg-tábla nincs, hogy is lehetne, mikor azokban a kivixolt uri szalonokban évtizedek óta emberi lelkek nem laknak. Kong az ürességtől az egész emelet.

Az ember azt hinné, hogy itt az asthma és tüdőbetegnek szanatóriuma van. Szegényeknek télen és nyáron egyaránt sok levegőre van szükségük és innen e nagy ventiláció. Ha tovább szemléljük a házat érdeklődéssel, mindjárt szemünkbe ötlük az első emeleti erkély, ehhez a vasrácsos falazathoz fűződik igen sok hasznos tudnivaló. Ugy hívják, hogy „epitheton ornansz“.

Innen hangzottak el a múlt században a szocial-demokrata párt szónokainak nagyhatású beszédei: a nemzetközi kongresszusnak a tetemvári piaczon történt megtartása alkalmával, itt szavaltta el hazánk sok koszorus költője már a tetemre hívás czimű költeményt és a mi fő, csak közelebről is

erről a híres erkélyről hangzottak el azok a panaszos kifakadások, mikor a tetemvári, szelesi, szent-péteri és kazinczy-utczai békés természetű türelmes polgárság a kazinczy-utczai tűrhetőbb járdának létesítése érdekében felemelte esdeklő szavát, mikor a Tetemváron az összegyülekezett ötszáz főre rugó tömeg diszelnökei tiltakoztak az ellen a semmitetés ellen, mely azóta eddig még semmit nem létesített.

De, hogy megismertessem a sarga kastélynak belsejét is, elmondom részletesen, hogy ott az emeleten hat szoba van, hatalmasan nagyok, régi divatu cserépkályhával, ezek a folyosóról fülnek, a folyosóról pedig egy csap-ajtó nyílik, melyből egy girbe-gurba garádcson a pinczébe lehet jutni.

Ez a csapajtó állandóan le van zárva. Emberemlékezet óta azon halandó lélek a pinczébe le nem ment.

Az egész megyében és talán az országban sem akadna olyan bátor és erős ember, aki vállalkoznék ezen a lépcsőkön a pinczébe lemenni.

És miért nem? Nem mernek talán?

Nem bizony! Tessék csak kérem egyszer megpróbálkozni vele és meg fogják látni a többit.

Ott van ugyanis asyllumia azoknak a bizonyos nyakvágó-utczai szellemeknek, ezek olyan barátságos és leereszkedő nyájas modorban bátorokodnak majd levágni az önök nyakát.

A háznak első tulajdonosa, mint mondják, felakasztott magát, nincsen szép Miskolcz városnak azóta olyan lakója, mely abban a lakházban megmaradna. Ez a körülmény már magában véve is elég volt arra, hogy a babona iránt amugy is nagy hajlandósággal viseltető nép azt higgye, hogy ott attól fogva kísértetek járnak.

A mai reális világban azonban a felvilágosodott és a műveltség magasabb fokán álló generáció, mely a spiritisztikai bölcs tudomány nagy tudakosságú elvei alapján már azt is hiszi — a mit nem lát, — sarkalatos, világra zóló tételei alapján egész háttározottan azt állítja, hogy ide az első emeletre a közeli deszkatemetői szellemek járnak éjjelkor kaszinózni a nyitott ablakon át. Naiv és laikus ember lehet az ebben a században, a ki el nem hiszi.

Megszámlálhatatlan azoknak száma, a kik látták is a kísérteteket, a mint éjjel tájban az emeleten alsós kalabert játszottak, a de-nevérek, halálmadarak, a patkányok és ege-

vándorló, úgynevezett oláh cigány. A falusi cigányok, kik rendszeren a falu végén és előszeretettel régóta bizonyos helységeken letelepedtek, fájdalom, a koldulók számát nagyobbára szaporítják, habár némelykor dolgoznak, is, de mégis jobban szeretnek koldulni. Ezek is bejárják a szomszéd falukat, koldulnak, ha lehet, lopnak is; ha az ember egy krajczárt ad, még nem is köszönik meg, de majdnem gunyosan mondják: csak egy krajczárt ad az ur! Ezekkel és még inkább az említett vándorló oláh cigányokkal az állam, úgy látszik, tehetetlen; már évszázadok óta lakják ezek a cigányok ezen országot, a világ azóta nagyot változott, de ők megmaradtak régi állapotukban és életmódjukban. II. József császár erővel akarta őket letelepíteni és rendes életmódra, meg munkára szorítani, de eredmény nélkül. Most is nevezetesen ezek az oláh cigányok egy külön fajta államot az államban képeznek; az országban kószáló különféle csapataik évenként Lugos mellett gyűlést tartanak, hol vajdájukat megválasztják és egymásközt a területeket elosztják. És minden rendeletek dacára és ambar a jelenlegi bürokratikus államszervezet mellett minden embert rubrikálnak, még a legszegényebb napszámos is adót fizet, ezek a cigányok se anyakönyvvezetnek, se adót nem fizetnek, se nem utoncsoztatnak, iskolába se járnak, egyszóval ezen pár ezer ember nem tekinthető a centralikus állam uralma alá tartozónak. Egy szegénységi bizonyítvány a mindenható államszervezetre nézve, de egyszersmind bizonyítéka a híres vis inertiae-nak, mely a mi alkotmányos küzdelmeinkben e század elején oly nagy szerepet játszott, csak hogy az egy nemesebb cél elérése lett akkor alkalmazva. Ideje lett volna, ha az állam ezen sajtáságos cigány-állapotokkal is komolyan foglalkozkodnék és ezen honi specialitást beillesztené a modern állam keretébe. Több mint anomália, hogy több ezer ember egy civilizált országban úgy él, mint holmi fél-vad néptörzsek belső Afrikában, földalatti viskókban laknak, félmeztelenül járnak, vallással alig bírnak. *Berzeviczy Egyed.*

A pünkösdi szent ünnep alkalmából lapunk olvasóinak s minden jó akarójának boldog és nyugodt ünneplést kívánunk.

rek siralmas gyászindulót fujtak a mulatsághoz zamatos összhangban.

Nincs más hátra, mint elhinni, ezt a nyakatekert igazságot.

És sajtáságos valami, minél jobban felvilágosodottab az emberi elme és fogékonyabb a szellemi világ létezésének felismerése iránt, annál nagyobb mérveket ölt erre nézve az észszerű romantika.

Ime halgassák meg isteni félelemmel.

E ház első emeletének utolsó lakója az öreg Gábor bácsi volt.

Mint mondják, egy pünkösdi éjszakán lakott a sárga kastélyban aztán tovább állott . . .

Furcsa kis eset történt meg ezzel az agglegényvel akkor éjszaka, pedig azt mondta, hogy nem fél a kísértetektől.

Eme szép jellemvonásért aztán ingyen bérelte azt az uri lakást.

Este tizenegy órakor jött haza s hogy valahogy meg ne ijedjen, megelőzőleg elszűrösöltetett egy-két liter bort.

Töltött fegyverét és törét hálószekekrényére tette, a szobák ajtaját lezárta, a kulcsot is magához vette, aztán pedig lefeküdt és mélyen aludt.

A mint a hálószoza falazatára felakasztott

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Junius 3. A diósgyőri „József dal- és önképzőkör” zászlószentelési ünnepélye.

Junius 3. A magyar turista egyesület közgyűlése.

Junius 9. A miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola tavaszi táncmulatsága a Népkertben.

Junius 30-án: A miskolci iparos ifjak önképző- és közművelődési egyletének nyári táncvígalmá a Népkertben.

Dal a honi iparról.

Honi ipar? Hazai gyártmány?
Biz ezzel nem törődöm én;
Ha honit hordnék, soh'se lennék
Valódi dzsemtlén legény.
Mondják: pártoljuk enhazánkat,
A szép szó nekem egyre megy;
S hogy nem törődöm véle semmit,
Világos, mint az egyszeregy.

Mondják: ipar nincs szép hazánkban,
Ruhánk posztója csehszülött;
S büszkén hivalg a bécsi gyáros,
Hogy czipjünk nincsen nélkülök.
Mit bánom én: ipart teremteni,
Ha meg is mozdul fű, fa, hegy;
Nékem, hogy kedvesb a külföldi,
Világos, mint az egyszeregy.

Ruhámat Albionba' szötték,
Gyufámat Svédhon adta meg;
És kalapot: czilindert, klakkot,
Csak párisi gyártmányt veszek.
Mit bánom én saját hazámat,
Tengése nékem egyre megy;
Hogy csak az idegent imádom,
Világos, mint az egyszeregy.

De, hogyha egykor meghalok majd,
S a város ingyen eltemet,
Közköltségem mind tökrementet . . .
Mikor mindenki elfeled,

Ha akkor majd az én koporsóm
Honi fenyő lesz — egyre megy;
A koporsómmal nem törődöm,
Világos, mint az egyszeregy.

— **Ünnepi isteni tiszteletek.** Az eszmei dalának dicső ünnepét holnap és holnapután üli az egész keresztyén világ. A miskolci ev. ref. egyházban az isteni tiszteletek a következő rendben történnek: *Az avasi templomban* mind e két napon Nagy Ignác lelkész és Sölyom Gyula segédlelkész; *a Kossuth-utcai templomban:* Tóth Dániel esperes-lelkész és Zarándy Bertalan segédlelkész; *a deszka templomban:* Kun Bertalan püspök és Flury Lajos segédlelkész tartanak ünnepi beszédeket. Az uri szent vacsorát mind e két napon délelőtt mind a három templomban kiszolgáltatták.

— **Elöléptetések a bírói karban.** A miskolci kir. törvényszék területén az igazságügyi miniszter a következő bírót léptette elő: a VII. fizetési osztály I. fokozatába: *Strázsek János* kir. járásbíró, a VII. fizet. oszt. II. fokozatába *Sebe Alajos*, *Póts Endre* és *Bulyovszky Gusztáv* kir. törvényszéki bírákat, a VIII. oszt. I. fokozatába dr. *Kalocsay Kálmán* kir. törvényszéki bírót, a IX. osztály I. fokozatába dr. *Somossy András* kir. alügyészt, *Gallovicz Győző*, és *Fodor Béla* miskolci, *Bakó Bertalan* mező-csáthi és *Somogyi Mihály* mező kövesdi kir. albírákat, a IX. osztály II. fokozatába *Demeter Ernő* és *Hekkel Károly* miskolci kir. aljárásbírákat.

— **Athelyezések.** Nagy Márton miskolczi pályaudvari hivatalnok állomásfőnöki minőségben Stubnyára helyeztetett át. *Lazarovits Lázár* segédmérnököt a m. á. v. igazgatósága a huszti osztálymérnökségtől a miskolci üzletvezetőség számosztályába helyezte át.

— **Uj ügyvéd.** Dr. *Kőszegi Armand* május hó 29-én a budapesti kir. ítélőtáblán ügyvédnek feleskettetett és városunkban telepedik meg. Városunk ügyvédi kara ő benne egy nagytudású, kitünő képzettségű taggal szaporodik.

— **Esküvő.** *Ferenzi Károly*, a *Ferenzi B.* könyvkereskedő cég tulajdonosa, csütörtökön esküdött örök hűséget a művelt és bájos *Klár Vilma* urhölgynek az izr. új templomban.

— **Könyörödomány gyűjtés.** Valahány falu van Sáros- vagy pedig Zemplén megyében,

kakukos óra tizenkettőt ütött, felnyitott a hálószoza nagy szárnyajtaja és belépett egy hórihorgas kísértet és utána egy apró fehér kis alak.

Ez utóbbi valószínűleg pinczemeszter volt, mert valami nagy kulcsokat zörgetett kezében.

Gábor bácsi megpillantván e váratlan vendégeket, felkapta pisztolyát és kétszer rálőtt a kísértetekre.

És képzeljék csak mi történt?

A golyók visszapattantak, a szellemek mindegyre közeledtek. Ekkor meghökkent a bácsi, újból felhuzta pisztolyának kakasát és ismét lönni akart. De a kísértetek ekkor már intettek, hogy ne löjjön, hanem jöjjön velük.

Hahaha! Hiszen ezek bort inni hívnak a pinczébe, fölkeltek nyomban és hoszájuk szegődött.

Elindultak. Elöl a kísértetek, hátul pedig Gábor bácsi, most már ő is fehér alak volt.

A lezárt öt szobát a kísértetek nyitották fel kulcs nélkül, az ötödik szobából a folyosóra, a folyosóról pedig levezető lépcsőkön a pinczébe mentek.

Itt is minden ajtót a kísértetek nyitottak ki. Gábor bácsi csak bámult, és a mint ké-

sőbb elmesélte, egy kissé fázott is. Aztán elértek egy nagy ajtóhoz. Ekkor félreálltak a kísértetek és intettek Gábor bácsinak, hogy az ajtó kilincsét nyomja meg és nyissa ki.

Abban a hiszemben, hogy itt kell lenni a sok jó aszubornak, ugyancsak megnyomta Gábor bácsi a kilincset, erőlködött, ránczította jobbra és balra, majd megszakadt belé!

Lett is aztán következménye, erőlködésében nagyot zuhant alá a földre és úgy bezuzta az orrát, hogy két évig folyton gyógykezelt.

Felébredt ugyanis rózsás álmaiból, és a mint látta, hogy mi történt vele, annyira megharagudott, hogy még aznap otthagya a kastélyt.

Azóta áll üresen ez az emelet.

De ha majd ez idén is erre méltóztatnak sátnálni a sárga kastély megtekintésére, olvassák el azt a czédulát, mely az önk számára is ingyenlakást hirdet.

Potya lakás, urilakás, mily felséges gondolat ez már magában is, nem kell hozzá csak egy kis bátorság.

No hát ez pedig éppen csekélység.

Csak siessenek, a ki hamarabb jön az elsőbbségben részesül . . .

Győztes.

az mind templomot meg iskolát akar építeni. S valahányszor csak előnti a Duna Győr-, Komárommegyék határait, mindannyiszor megtudjuk mi azt újságolvasás nélkül is. Mert a jó Sáros-, zemplénmegyei meg a többi felvidéki honfiak dehogy fognának hozzá addig a templom-építéshez, vagy pedig a víz által tönkretett házaik kireperálásához, a míg be nem járják az egész országot könyöradomány-gyűjtés végett. Ha az újságokból megtudjuk, hogy valamelyik zemplénmegyei község elhatározta, hogy a népnevelésnek, vagy az istentiszteletnek hajlékot szándékozik építeni, no hát akkor biztosak vagyunk benne, hogy egy hét múlva két zsiros ködmönű, piros pozsgás atyafi látogat meg bennünket, bőrtáskával a nyakában, a melyből ha belépett hozzánk, egy jókora vastagságu könyvet vesz elő, és mi... mit tehetünk egyebet?... a szent cél érdekében kinyitjuk zsebeinket és igyekszünk megszabadulni fölösleges apró pénzüinktől. Mivel pedig — legalább az irás azt tartja! — az ilyen dolog Isten előtt vajmi kedves, dehogy mondunk egy zokszót is!... Hanem ha eleget tettünk honfi és jó keresztényi köteleseinknek és a bádog-pikszissel el sem fordulnak az atyafiak, önkénytelenül is eszünkbe jut, hogy mégis csak bolond dolog ez a jó keresztényi és hazafias áldozatkészség. Nem azért, mintha sajnálná az ember azt a pár fillért, a melyet ily czímen kiad: de mégis eszébe jut, hogy esztendőnként mennyi ilyen kiadást kell elviselni egy embernek. S ha most egy kis számadást készít az ember, s az így elért összeget egy summába képzeli, lehetetlen arra a gondolatra nem jönni, hogy mégis csak jobb lett volna azt a pénzt itthon, valami maradandóbb dologra költeni. Elvégre is azért fizetné az ember azt a menkü nagy adót, hogy az államnak jusson minden olyan kiadásra pénze, a miből fenn lehet tartani és fejleszteni lehet az országot, a melynek határán belül esnek Sáros, Zemplén, Győr, Komárom és Nyitramegyék is. Nekünk magunknak is ezer meg ezer bajunk van, a melyeket orvosolni maholnap képtelenek leszünk, mert nincs pénzünk. S mi nem mehetünk el se Sáros, se Zemplén megyébe kéregetni, mert még a miniszter se engedné, hogy a tejes mézes Kánaán a zabkenyeres, puliszkás vidékre menjen kéregetni. Azt hisszük, hogy nekünk se artana, ha azfelőljáróság legalább egy ideig végtet volna ennek az örökös kéregetésnek, a melyben hetenként van részünk. S a főkapitány ur ne legyen olyan kegyes, hogy fűnek-fának engedélyt adjon.

— **Eljegyzés.** Fried Samu fiait miskolci könyvnyomdász a napokban jegyezte el özy. Löwe Lajosné kedves leányát *Mariskát* Heő-Csabáról.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Borsodvármegye közigazgatási bizottsága *f. évi június hó 8-án d. e. 9 órákor* Miskolcra a v. megye tanácstermében, rendes havi ülést fog tartani.

— **Kamarai közös-ülés.** A miskolci ipar- és kereskedelmi kamara szerdán délután *Radvány István* kir. tanácsos elnöklete alatt tartotta közös ülését. — A napirend tárgyai közül kiemeljük a következőket: a keresk. miniszter felhívta a kamarát, hogy a *kereskedelmi törvény* revíziója felől nyilatkozzék. A gyűlés most nem tárgyalta érdemlegesen az ügyet, hanem kiadta az iródnak előzetes tanulmányok, vélemények beszerzése céljából s ez ügyben ankétet is tart a kamara. A keresked. miniszter ifjú törekvő műiparosoknak és segédeknek a *párisi kiállítás* tanulmányozását lehetővé teendő, iparosoknak három 4—400, segédeknek négy 300 koronás utazási ösztöndíjat ad. A hirdetett pályázati eredmény folytán előbbire első helyen *Szlavkovszky Imre* lakatost (Miskolc), *Bolkay Pál* asztalost (Rimaszombat), *Mering János* rézművest (Eger), a segéde-

kére pedig *Hradil Rezső* festő (Miskolc), *Horváth Árpád* gépész (Ózd), *Szabados Sándor* lakatos (Rozsnyó), *Vagács Mihály* nyomdász, nyomdánk műszaki vezetője (Miskolc) hozatnak javaslatba. Az *ingatlan ügynökök* viszonyait ez időszert nem tartja szabályozandónak a kamara. Az *építő ipari kongresszuson* való képviseltetésével dr. *Szentpáli* és *Sugár* titkárok küldettek ki. Hozzájárult a kamara ahhoz, hogy a miskolci ipartestületi betegsegélyző pénztár átlagos heti bérei felemeltessenek, ekként lehetővé tévén a pénztár működését. A m.-vásárhelyi kamara azon javaslatát, hogy a hazai ipari készítmények „honi ipar” jelzővel kötelezőleg elláttassanak — tudomásul vették. Az Egyek és Dorogma közötti *tiszakomp* vámtételei ellen nem tettek észrevételt. Ellenben pártolták az aradi javaslatot, hogy az üzleti követelések tőkekamat adóval való megróvásánál a zaklatások megakadályoztassanak. Javaslatot tesz a kamara, a 25—40 évi szolgálatot tett munkások kitiűntetése érdekében. Majd betöltötték a kamaránál üresedésben levő irodatiszti állást. Erre egyhangulag *Simkó Gusztáv* eddigi gyakornokot választották meg. Végül pedig kiküldték dr. *Szentpáli* titkárt a párisi kiállítás tanulmányozására. *Lichtenstein József* felszólalt, hogy a megrendelések gyűjtésének korlátozásáról szóló javaslat ügyében írjon fel a Kamara, mert ellene mozgalom indult meg. Általános helyesléssel elfogadtattott.

— **Jegyzői szigorlatok.** Borsodmegye állandó szakbizottsága *f. év június hó 15. és 16-án* fogja megtartani a jegyzői szigorlatokat az alispáni hivatalos helyiségben. *Június hó 15-én* az írásbeli, *16-án* pedig mindkét napon *d. e. 9 órákor* kezdődőleg a szóbeli szigorlatok fognak megtartatni.

— **Vívó-akadémia.** A turisták után az ország vívó-mesterei szerencsétlenül városunkat megjelenéseikkel. *Június 10-én* nagyszabású vívó-versenyt rendez *Horváth Lajos*, az országosan ismert jó nevű műgyetemi vívómester a legjelesebb vívó-mesterek és amateur-vívók közreműködésével a Korona dísztermében. Részt vesznek a vívó-akadémián a következő vívó-mesterek: *Santelli Italo* (a M. A. C. vívó-mestere) a nemzetközi ezredéves vívóverseny I.-ső díj győztese, a vívó-mesterek kardversenyében. *Bárány Jenő* m. kir. honvédhuzárszázados (L. A. vívó-mestere) az 1895. nemzetközi vívóverseny I.-ső díj és az ezredéves nemzetközi vívóversenynek II. díj győztese a vívó-mesterek sorában. Dr. *Benyovits Lajos* (a M. F. C. és A. A. C. vívó-mestere) az 1896. évi bécsi jubileumi nemzetközi vívóverseny egyik győztese. *Alfi Gennaro* az olaszországi vívóversenyek győztes díjainak szereplője. — Vívó tanárok: *Berty László* m. kir. honvédfőhadnagy az osztrák magyar katonai vívóversenyek rendes díj győztese. *Nikkel József* (Miskolc) „az 1899. eperjesi vívóakadémia” arany-érem nyertese. — Amateurök: *Szöts Aladár* m. k. csendőrfőhadnagy, az osztrák magyar monarchia egyik legerősebb kardvívója. *Porteleky László* miniszteri fogalmazó (Magyarország kardbajnoka az 1900 (M. A. C.), *Gáspár Arthur* (hírlapíró) az 1899. országos amateur vívóverseny és Keresztesi emlék díj győztese, továbbá *Szántay Jenő* (M. F. C.), a főváros jelesebb vívói. — Helyárok: *Körszék I. II. III. sor* 4 korona. *Zártszék* számozatlan 2 korona. *Állóhely* 1 korona. — Jegyek már kaphatók *Ferencai Károly* könyvkereskedő urnál és *Pannónia* szálloda I. em. vívóteremben és este a pénztárnál.

— **Pályázat.** A megye főispánja a vármegyénél üresedésben levő két, egyenként 1900 korona fizetés és 300 korona lakpénzzel javadalmazott alszámvevői állásra pályázatot hirdet. A pályázat határideje *f. évi június hó 20-ika*.

— **Zászlószentelés.** A diósgyőri m. kir. vas és aczelgyári „*Jószerecsse*” dal- és önképző-kör holnap (pünkösd első napján) tarja *zászlószentelési ünnepélyét*, melyre Miskolcra is igen sokan készülnek. A vidéki dalárdák közül a „*Szegedi Dalkör*” testületileg jelenik meg a testvér-egylet ünnepélyén s a hangversenyen is két számmal vesz részt. A rendezőség az ünnepély sorrendjét a következőkben állapította meg:

1. Az egyletek és társulatok gyűlekezése és fogadtatása a nagy étterem helyiségében, reggel fél 9 órákor.
2. *Küldöttség menesztése* a zászlóanyáért, délelőtt fél 10 órákor.
3. *Fölvonulás a zászlószentelés színhelyére* (a templom-térre), délelőtt 10 órákor.
4. *A zászló ünnepélyes felszentelése.* Tábormise. — Egyházi zene. — A dalárda ünnepi éneke. — Közben szögek beverése.
5. *Visszaindulás a nagy étterembe.* Szögek beverésének folytatása.
6. Délben 1 órákor ünnepi *társas-disztribúció*, *Bogár Vince* népzene-karja mellett.
7. Délután 4 órákor a gyári zenekar közreműködése mellett *séta-hangverseny*.
8. Este 8 órákor *hangverseny* a következő műsorral:
 - a) *Rákóczi-nyitány.* Kóler Bélától, előadja a gyári zenekar.
 - b) *Jelige.* Szebenyi J.-tól. — *Zászlószentelés* Goll J.-tól. Előadja a Jószerecsse dalkör.
 - c) *Feketehegyi emlék.* Méder M.-tól. Előadja a Szegedi Dalkör.
 - d) *Király induló.* Hubertől. Zenekiséret mellett előadják a dalegyletek.
 - e) *Bajazók.* Egyveleg. Előadja a gyári zenekar.
 - f) *A párisi ifjuság* Adams-Gené. Előadja a helybeli alkalmazottak dalköre.
 - g) *Népdalok.* Előadja a Szegedi Dalkör.
 - h) *Harangoznak.* Népdalegyleveg. Előadja a Jószerecsse dalkör.
 - i) *Epilog.* Gáltól. Előadja a helybeli alkalmazottak dalegylete.
 - j) *Magyar ábránd.* Kéleről. Előadja a gyári zenekar.
 - k) *Szózat.* Zenekiséret mellett előadják a dalegyletek.
9. A hangverseny befejezése után a gyári és cigány-zenekar közreműködése mellett táncz reggelig.

— **Megrendítő szerencsétlenség történt** csütörtökön délután 6 óra tájban a Sörház-utcában. Egy kis leány a robogó kocsi kerekei alatt szörnyet halt. A megrázó baleset úgy történt, hogy *Klein Gáspár*, a „*Jó barát*” címzett kis vendéglő tulajdonosa épen a városból tért haza, a mit az utcán játszó kis 5 éves leánykája: *Ida* észrevett és örvendve, az utca másik oldalán közeledő édes atyja felé sietett. Ugyanekkor kocsi közeledett robogva. Atyja intett a kis Idának, hogy ne jöjjön, de már késő volt; a kis Ida a teljes erővel robogó lovak lábai alá és a kocsikerekek közé került, melyek egész hosszában összezúzták testét. A rózsás arcú, göndörfürtű szőke kis babának már csak összetört hulláját vitte be édes apja a vendéglőbe, hol az elhívott orvos már csak a beállott halált konstatalhatta. — A vizsgálat fogja kideríteni, hogy ki a hibás? Az apa-e vagy a 16. szám bérkocsis?

— **Hajnali látogató.** Hétfőn hajnali órákban nagy izgalmat éltek át az Urak-utca 38. számú ház lakói. E házban elől *Dunai Sándor* felső keresk. tanár lakik 4 szobában, a hátulsó lakásokban *Monoki* hivataloszolga és *Dózsa Károly* vasesztergályos vasgyári munkás. Csendben, békében élt a három család a terjedelmes portán, még gondolatban sem bántották egymást. Nagyon fordult a sors kereke hétfőn virradóra. Asszonyok sikoltozása, bezúzott ablakok csörrenése verte fel álmából *Dunai Sándor* tanárt és családját hajnali 3 és 4 óra között. Az eset így történt: *Dózsa Károly* 26 éves vasgyári munkás, fiatal házasságban felkelt, szobája közepén letérdelt és halkán imád-

kozott. Felesége ismerve férje epileptikus voltát, hideg vízzel öntötte le, mint rendesen. De a máskor jámbor férj dühös lett, feleségére ront, s ülni kezdi; az asszony nagy lármával kiszalad, mire Monoki is figyelmessé lesz, kijön, épen szembe találja Dózsa, s jó reggel fejében nyakon üti. Monoki szalad, Dózsa utána. Monoki átugrik a kerítésen, miközben Dózsa elcsipi, de csak a sapkáját. Monoki meg sem áll a városházáig. Dózsa most bosszút forral Dunai tanár ablakai ellen, Monoki sapkáját kezére lúzva, egymás után veri be öklével Dunai tanárnak egymásután 14 ablakát, s mikor ezzel is készen volt, egy nagy kövel Dunai tanár előszobájának ajtaját törte be. A család apraja, nagyja felriadt, s remegve nézte a garázdálkodót, ki, mert senkisémet állotta utját, Dunai tanár lakásába hatolt. Dunai tanár azonban csak a pillanatra várt, hogy a arab-lónak vélt betörőt elcsipje. Abban a pillanatban, mikor Dózsa az előszobába lép, Dunai János mint a párducz ráugrik, s ijedtében úgy meg találta fogni, hogy recsegett ropogott Dózsa minden porcikája. Levegőbe emelve vitte ki az udvarra, ennek láttára a remegők mindmegannyi vitézek lettek, s ezt érvényesíteni akarták, de Dunai tanár nem engedte bántani Dózst, mert már akkor tudta, hogy örülltel van dolga. Kezét lábát megkötözve, lefektette, s a mentőkért küldött, kik nemsokára a kórházba szállították a jobb sorsra érdemes szerencsétlen Dózst. Ugy látszik, Dózsaéknál családi betegség és szánandó állapot, mert Dózsa apja sem mult ki természetes halállal.

— **Elvágta az ereit.** Nagy János urasági inas fent mulatott egyik avasi bormérésben s széles jókedvében úgy vágta a poharát az asztalhoz, hogy a pohár darabokra törts jobb karján elvágta az összes ütereket. A mentők eszméletlen állapotban szállították be a kórházba.

— **Zápor.** Tegnap délután, lapunk zárta-kor megeređtek az égnek ama bizonyos csatornái s nagy záporosó ömlött le a földre. A szó teljes értelmében ömlött, mert néhány percz alatt patakok támadtak az utcán. Dörgött, villámlott, csattogott s a mi legszomorubb — mogyorónagyságu jégdarabok estek, melyek nagy károkat tettek a veteményekben és gyümölcsökben. És a szegény diákok! Ők éppen a majálisra indultak — volna. Aggódo lélekkel, elkeseredett szívvel nézték a haragos égboltozatot. Meddig tart még a vihar? Lesz-e majális?!

— **Óvakodjunk a gyöngyvirágtól.** Ki bitte volna, hogy erről a kedves, az ártatlanság színében pompázó virágról, mely oly édesen simul hozzánk és megveszteget illatával, kitűnik, hogy csalfa és hogy tulajdonképen ellenségünk, mert mérget rejteget helyében. Egy vegyész megvizsgálta a gyöngyvirágot és azt találta, hogy szirma glycosidot tartalmaz, melyben kénsav van. Minthogy pedig a kénsav a legnagyobb méreg, gyöngyvirág szezon idején, helyén valónak tartjuk a figyelmeztetést, hogy: óvakodjunk a gyöngyvirágtól. . . Szól pedig ez a figyelmeztetés azoknak, a kik a virágot szájukba veszik és sokszor nemcsak a szárát, de magát a virágot is rágesálják. Az ajkon levő bőr ugyanis nagyon finom és majdnem mindig van rajta egy kis horzsolás vagy repedés. Ha a gyöngyvirág ezen behatol, nagy fájdalmat okozhat. Az elhervadt gyöngyvirágot pedig nem szabad olyan helyre dobni, a hol apró jószág jár-ke, mert többször tapasztalták, hogy különösen a csirkék és galambok, ha gyöngyvirágot csipdestek, megdöglöttek.

— **Minden duplán.** A koronaszámítás behozatala ugyancsak megzavarta azoknak a fejét, a kik nem állanak barátságos lábbon a számokkal. — Anynyira előveszi őket a buzgalom, hogy nemcsak a pénzt számítják duplán, hanem minap derűs epizód játszódott le a helybeli postahivatalnál, a mikor egy középkorú mesterlegény postatakarékpénztári könyvecskét váltott A tisztviselő azon kérdésére, hogy hány éves, azt válaszolta:

— Hatvankettő.

A tisztviselő meglepetve nézett végig a külsőleg javakorbéli emberen.

— Ugyan, ez lehetetlen.

— Azaz bocsánat! Tévedésből koronában számítottam. Csak harmincz éves vagyok . . .

— **Csőd.** A miskolczi kir. törvényszék Zwillinger Jakab kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos dr. Görgey Sándor kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Hercz Ödön ügyvéd. Bejelentési idő június 16.

x **Üzletmegnyitás.** Szives tudomására adom hogy női- és férfi divatáru üzletemet egész-ségem helyreálltával ismét megnyitottam.

Főszlyt fektetek arra, hogy üzletem az áruk kitűnő minősége mellett olcsó árakkal is feltűnjenek.

Kiválókép az igen divatos selyem áruk beszerzésére voltam tekintettel és e célból a legivatosabb selyem kelmék bevásárlása végett a lyoni és svájci selyemgyárakat meglátogattam.

Üzletem a női- és férfi divatáruk minden nemével dusan felszelve lévén, az igen tisztelt vevőkönzönseget áruim és különösen remek selyem kelméim, pasztell színekbeni ruhaszöveteim, utazó ruhákra legdivatosabb homes pons angol és legújabb doublépepita kelméim megtekintése és bevásárlásainak eszközésére meghíva, felkérem, hogy bizalmával jövőre azon mértékben megörvendeztetni sziveskedjék, melylyel azt kiérdemelni kiválóan törekedni fogok. 5 -- 10

Tisztelettel: *Dancz József.*

Tanügy.

Előleges jelentés

a m. kir. áll. polgári- és felsőkereskedelmi iskola melle a jövő 1900—1. isk. évben létesítendő tápintézet (internátusról.)

Alólírott mély tisztelettel értesitem a vidéki mélyen tisztelt közönseget, hogy a jövő 1900—901. iskolai évben a miskolczi áll. polgári- és felsőkereskedelmi iskolai tanulók számára iskolai tápintézetet (internátust) szándékozom létesíteni. E törekvésem célja, az iskolázató vidéki szülők érdekeit szolgálni minden tekintetben. Miért is azt főbb vonásokban ismertetve, a következőkben szabadon szives figyelmökbe ajánlanom.

I. A benlakással egybekötött tápintézet (internátus) célja.

Anyagi haszon és érdekek teljes kirázása mellett övni a vidéki szülő Miskolczon tanuló gyermekét testi és lelki elzüléstől, szülői szeretettel és éberséggel örködni, hogy a tanuló kizárólag iskolai kötelezettségének éljen; hogy a szülő mentőlkevesebb költséggel iskolázathassa gyermekét; hogy esetleg azt hazulról is éleimezhesse.

II. A létesítendő tápintézet (internátus) díjai.

Azon tanuló, ki mosáson kívül teljes ellátásban részesül, nevezetesen kap: lakást, fűtést, világítást, tisztességes és izletes egyszerű polgári étkezést, u. m.: reggelit, ebé-

det, vacsorát, rendszeres felügyeletben részesül, fizet egy iskolai évre a polgári iskola I—IV. osztályába járó tanuló 160 azaz egyszázhatvan frtot; a felsőkereskedelmi iskolai, vagy a polgári V—VII. osztályába járó tanuló 200 azaz kettőszáz forintot.

Mosásért a polg. isk. I—III. osztályos havi 2 frtot, nagyobb növendék havi 3 frtot.

Minden tanuló a beiratkozás alkalmával évöszközökre 1 frt 50 krt.

Az ellátási költség három részletben előre fizetendő, még pedig: szeptember 1-én 60, december 1-én 60, márczius 1-én 40 frtos részletben. A felsőbb osztályosok a megjelölt határnapokon 70—70 és 60 frtos részletben.

A tápintézet felett való főfelügyeletet alólírott teljesitem, a közvetlen és állandó felügyeletet pedig egy az intézetünkben működő családos tanár teljesíti, ki családjával együtt bent fog lakni a tápintézetben, együtt étkezik a tanulókkal s felügyel, hogy a házi rend pontosan betartassék s apai szigorral örködik, hogy a tanulók iskolai kötelezettségüknek éljenek.

Azon tanulók, kiket hazulról élelmeznek, egy iskolai évre 40 azaz negyven frtot fizetnek félévi részletekben előre, melyösszegért lakást, fűtést, világítást és állandó felügyeletben részesülnek egész éven át. Kik ezen kívül reggelit is kapnak, egy évre 70 azaz hetven frtot fizetnek.

Végre azok, kik lakást, fűtést, világítást kapnak, reggelit és ebédet élveznek, s állandó felügyeletben részesülnek, egy évre 130 azaz egyszázharmincz forintot fizetnek egy egész iskolai évre 50—50—30 frtos részletben szeptember, december, és márczius 1-én.

E kivételes intézkedéssel azon szülőknek akar a tápintézet szolgálni, kiknek kedvező helyzetük van arra, hogy gyermekeiket hazulról élelmeznessék. Megjegyzem azonban, hogy felsőbb osztálybeli (polg. V—VII. felsőkereskedelmi isk.) tanuló csak teljes ellátásra vehető fel és hogy Miskolczon lakó rokonokhoz állandóan kijáró tanulót — a rendtartásra való tekintettel — a tápintézetbe felvenni nem lehet.

III. Minden a tápintézetbe felvett tanuló tartozik magával hozni:

Korának és az időjárásnak megfelelő elegendő ruhát és lábbelit, 1 párnát, 1 szalmaszakot vagy matraczot, 1 paplant vagy pokróczot 3—3 huzattal, 1 ágytakarót, legalább 4 inget, 4 gatyát, 12 zsebkendőt, valamennyit saját jegyével megbélyegezve. Fésűt, ruha- és csizmakéft.

IV. Magán-oktatás.

Gondoskodunk arról, hogy a mennyiben valamelyik tanulónak külön oktatásban kell részesülnie, számára alkalmas oktató legyen. Erre a célra szorgalmas, jó magaviseletű felsőbb osztályos tanulókat alkalmazunk. Ez által egyfelől az iskolázató szülők érdekeit akarjuk képviselni abban, hogy a magántanítás a lehető legkevesebbe kerüljön; másfelől jó igyekezetű, nagyobb tanítványainknak akarunk módot nyújtani arra, hogy ily módon a benlakás költségeit részben, esetleg egészen megkereshessék.

V. A jelentkezés módja.

Tapasztalásból tudom, nem különben a mélyen tisztelt közönseget is, hogy az ilyen közhasznú intézmények öszszel, a beiratkozás alkalmával valóságos ostromnak vannak kitéve; azért a felvételeket még a folyótanév folyama alatt kell eszközölnöm; tenem kell ezt azért is, mert a kezdet kezdetén állunk, időt kell hát nyernem megfelelő helyiségről való gondoskodásra, a kellő burtozat és felszerelés idején való beszerzésére: azért tisztelettel szólítok fel minden-

érdeklődöt, ki fiát vagy gyámoltját lapintézetünkbe beakarja iratni, hogy e szándékáról engem *legkésőbb f. évi június hó 30 áig értesíteni sziveskedjék.*

Egyben kérem a tisztelt jelentkezőket, jelöljék meg határozottan, hogy *egész* (160 illetve 200 frtos) vagy *részleget* óhajtanak iskoláinkba küldendő fiaik számára.

Esetleges észrevételek, ha azok közóhajtás-ként nyilvánulnak, szíves készséggel veszek figyelembe a szervezésnél.

Saját érdekét szolgálja, ki mielőbb jelentkezik, mert a felvétel korlátolt számmal, s a jelentkezés sorrendjében fog eszközöltetni.

Miskolczon, 1900. évi május hó 25.

Hazafias tisztelettel:

Gálffy Ignác

áll. polg. és felsőkeresk. iskolai igazgató.

* **Ének és zenevizsgálat.** A miskolczi érseki leánynevelde záró ünnepélye június 24 én leend a következő műsorral: 1. Strebbog: Boleró 6 kézre. — Zongorán előadja: Czajlik Rózsi, Horváth Valéria és Rajzinger Jolán 2. Zengő szobor. Szavalja: Berkovecz Rózsika 3. Az urnak napja. Énekl a felsőbb leányiskola III. IV. osztályu növendékei. 4. Magyar népdalok. Czimalmon előadja: Baranyi Szerén, zongorán kíséri: Mankovics Boriska. 5. Die junge Korbflechterin. Szavalja: Csorba Iona. 6. Lili keringő. Czimalmon játsza — zongora kísérettel — Vajner Teréz. Énekl: Berecz Jolán és Tóth Magda. 7. Kéler: Vigjáték 2 zongorán. Előadja: Vattay Valéria, Mankovics Boriska, Czajlik Mariska és tanítónőjük. 8. Két diadal egyszerre. Színpadi jelenet. Személyek: Gyöngyike Siess Elli, Mama Máday Mariska. 9. Delibes: Grande Valse. Játsza: Schmidt Anna. 10. Regina coeli Váraditól Melodráma. Szavalja: Trautner Elzuka. 11. Stapf: Koronázási induló. Zongorán, — harmonium kísérettel, — előadja Mankovics Boriska. 12. Falusi hangverseny. Suppétól. Előadjak a felsőbb leányiskola III. IV. osztályu növendékei. 13. Döhler: Tarantelle. 8 kézre. Játsza: Mayer Irénke, Schmidt Anna, Hrebenda Anna és Rajzinger Jolán. 14. Le roi des aunes. Szavalja: Burger Malvin. 15. népdal-egyveleg. Czimalmon előadja: Vajner Teréz. 16. Kéler: Rákóczy Ouverture. Zongorán játsza: Schmiadt Anna, hegedűn kíséri: Szilágyi Erzsike kisasszony. 17. A flu sziklaja. Mindszentytől. Szavalja: Csorba Iona. 18. Ketterer: Caprice hongrois. 2 zongorán játsza: Vattay Valéria és tanítónője. 19. Népdal csárdás. 2 czimalomra. Előadjak: Horváth Valéria és Vajner Teréz. 20. Kéler: Népdal-egyveleg. Zongorán játsza: Vattay Valéria, czimalmon kíséri: Horváth Valéria és hegedűn: Szilágyi Erzsike kisasszony. 21. Záró beszéd. Mondja: Nesztinger Irén.

NYILT-TÉR.

Pénzbeszedő
és helyi ügynök
továbbá megbízható utazó
ügynökök
felvételnek
Schweitzer Testvérek
Varrógép és kerékpár-nagykereskedésében Miskolczon.

VASUTI MENETREND.

A vonatok **érkeznek** Miskolczra.
A tisztai pályaudvarra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Honnan?
Éjjel	12	34	sz. v.	Ujhelyről
	1	31	sz. v.	Kassáról
	2	06	sz. v.	Budapestről
Dél előtt	6	54	T.sz.v.	Forró-Encséről
	6	20	v. v.	Budapestről
	6	35	T.sz.v.	Szerencséről
	8	4	v. v.	Tornáról
	9	14	sz. v.	Fülekéről s Dobsináról
	9	25	gy. v.	Ujhelyről
	9	31	gy. v.	Kassáról
Dél után	9	23	sz. v.	Fülekéről
	10	53	gy. v.	Budapestről
	12	37	sz. v.	Debreczenből
	12	52	sz. v.	Budapestről
	1	40	sz. v.	Fülekéről göm. p. u.
Este	1	50	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Ujhelyből
	3	16	sz. v.	Kassáról
	5	42	gy. v.	Kassáról
	5	52	gy. v.	Ujhelyből
Este	6	20	gy. v.	Budapestről
	7	43	v. v.	Tornáról
	11	44	v. v.	Fülekéről

Vállalkozói hirdetés.

A Palóczy- és Nagy-Hunyad-utczák járdáin végrehajtható 833 négyzet méter járda és 339 folyó méter szegély beton járda elkészítésére árlejtést hirdetek.

A pályázat feltételei és költségelőirányzat a közigazgatási irodában megtekinthetők.

A zárt ajánlati tárgyalás f. évi június hó 11. napján d. e. 10 órakor fog hivatalomban megtartatni.

Miskolczon, 1900. évi május hó 30 án.

Soltész, polgármester

Hirdetmény.

Az esküdt bíróságról szóló 1897. évi XXXIII. t. cz. 8. szakasza értelmében az esküdtzéki szolgálatra képesített férfiak alaprajstroma közszemlére kitétetik.

Ezee alaprajstromot Papp István bizottsági jegyző hiv. helyiségében bárki megtekintheti, s ha abból kimaradt volna, magát felvételheti; továbbá akár alkalmas egyénnek kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt bárki felszólalással élhet s e felszólalások eszközzésére f. évi június hó 1—8. napja kitétetik, s e felszólalásokra vonatkozó észrevételeit június hó 9—12. napjáig bárki megteheti.

Miskolczon, 1900. évi május hó 29 én.

Soltész, polgármester.

Hirdetmény.

A borsodmegyei kir. Pénzügyigazgatóság által az 1900. évre megállapított földadó kivetést tartalmazó lajstrom az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. §-a értelmében június hó 1-től, június hó 8-ig bezárólag Miskolcz város adópénztári hivatalánál 8 napi közszemlére kitétetik.

Mely körülményt azon figyelmeztetés mellett hozzuk az érdekeltek tudomására, hogy azon adózók, kik a kivetési lajstromban foglalt adóval már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt; azon adózók pedig, kik a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felelőbe lehetnek. A felelőbe-zeések alólírott hivatalhoz adandók be.

Miskolcz, 1900. május hó 31-én.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

Remek kiránduló-hely a közelben.

Betegvölgy 347. sz. alatt

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint **Betegvölgy 347. sz. a.** a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően, esinosan berendezett

a „Hársfához“ czimzett nyári borozómat

megnyitottam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy tisztán kezelt italok kifogástalan kiszolgálásával a n. é. közönség pártfogását kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel **Strausz József.**

a „Hársfához“

Remek kiránduló-hely a közelben.

Bártfa-fürdőben

Szinay és Szártóry-féle villákban

kényelmes, egészséges, száraz

LAKÁSOK

Jutányos árak!

Közvetlen a gyógykutat közelében.

Tudakozódni

Bártfa-fürdőben Szinay Istvánnál

Néger-czipőfénymáz

a legjobb magyar gyártmányu fénymáz.

Pótoljuk ezen kitünő gyártmányuval a külföldi behozatalt, mely a 700,000 koronát meghaladja.

3-10

Mintákkal szolgál:

Temesvári Első gyújtó- és vegy-technikai gyár részv.-társaság

Képviselve

Kovács Herman által Miskolczon.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR 1. SZÁM (BREUER-PALOTA).

Miskolcz város legolcsóbb bevásárlási forrása!

Legnagyobb választék!

Tavaszi idény 1900.

Pontos kiszolgálás!

Tessék az alábbi árjegyzéket elolvasni és annak valóságáról személyesen meggyőződni. 12*

Jó mosó kartonok

méterje 15 kr.

Francia levantin

méterje 26 kr.

Angol zefir

jó mosó, méterje 25 kr.

Francia zefir

nagy választékban, valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel!

Duplasz. divatszövetek

minden kivihető mintákban, 22, 24, 26, 28, 30 kr.

Legujabb pepita

és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb.

Fekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ing-bluzok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, aplikáció** és mindenféle **szabó-kellékek legolcsóbb árban** kaphatók.

Tavaszi kosztüm-kelme,

120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól feljebb.

Duplasz. fekete kelme

méterje 26 krtól feljebb.

Fekete kelme,

120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb.

Vásznak

1 vég 30 rőf creas vászon 2.95, 3.50, 4.50.

1 vég 30 rőf Rumburgi vászon 3.70, 4.50 és feljebb.

1 vég kanavász

3 frt 30 kr.

1 finom szövetgarnitúra

(2 ágú és 1 asztalterítő) 4 frttól feljebb.

Futószőnyegek,

65 cm. széles futószőnyegek mtrje 23 krtól feljebb.

90 cm. széles futószőnyegek mtrje

54 krról feljebb.

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles m.-ként 70, 85, 1.20.

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas 3.20, 3.80, 4.—

Férfi és női fehér ingek,

Sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzésel díszítve 65 krtól feljebb.

Verseny nélkül. 10 frt bevásárlásnál 1 korona engedmény levonandó.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Miskolcz, Breuer-palota.

Vidéki rendelések a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Tessék kivágni!

AMERIKAI ÁRUHÁZ, MISKOLCZ.

**1 korona engedmény
10 forint áru bevásárlásnál levonandó.**

Tessék kivágni és érvényesíteni!

BÁRDOS VILMOS fényképészeti és festészeti műterme.

6-12

Ezelőtt VÁNCZA EMMA.
MISKOLCZON, Sötét-kapu.

Elvállal: a fényképészetbe vágó összes munkálatokat.

Nagyításokat bármily nagyságig. — Csoport és tableaux képeket.

Platin, aquarell és olaj-festményeket.

Különlegesség gyermek felvételekben.

Utánrendelések a legrégebb lemezekről is

elfogadtatnak.

Felvételeket egész napon át bármily időjárás alkalmával eszközölök.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban
az ez idei

VIII. évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1900. évi június hó 13. napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi Hitelintézet” részvénytársaság
igazgatósága.

3-8

Árlejtési hirdetmény.

A mező-kövesdi róm. kath. iskolaszék három tantermes iskola építését elhárította s ezen építkezés keresztülvitele céljából

nyilvános árlejtést

hirdet.

Az árlejtés megtartásának határidejéül a folyó **1900. évi június hó 11-ik napja délután 2 órakor** Mező-Kövesd város közháza termében tüzetik ki, melyre a vállalkozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint a terv és költségvetés, valamint az árlejtési feltételek a kitett határidőig főtisztelendő Konez Lajos administrator iskolaszéki elnök urnál megtekinthetők.

Kelt Mező-Kövesd, 1900. május hó 26-ikán.

A róm. kath. iskolaszék.

P ü n k ö s d.

Öröktől fogva ilyen volt a nép:
Egyik nap Hozsannát kiáltott neki és virágot szór az útjára.

Másik nap elárulta, megostorozta és keresztire feszítette.

Harmadnap megcsókolta a föld porát, melyen járt és Istenének vallotta a megtiportat.

Három nagy ünnepben üli meg emlékét, közel két ezredév óta.

A napot, a melyen született, amelyen sirjából felkelt, s a melyen apostolokká és szónokokká ihlette a kunyhók lakóit, akik hivatta lőnek megalapítani egyházát s a szentlélektől eltelve, elterjeszteni a királyi palotáktól a viskóig minden népnek isteni tanait.

Melyik ünnep dicsőbb, melyik nagyobb? — Bajos megállapítani.

Közel két évezred óta hangya szorgalommal dolgozik, gyűjt és fárad a föld népe már előre, hogy e három napot megülhesse s boldogtalannak vallja magát, kinek e napon tiszta öltöny, fehér kalács, gondtalan vigalom elkerüli a háza táját.

Az ünnepek közt a harmadik dicső nagy ünnep ez a mai: *piros pünkösöd!*

Minálunk magyaroknál ősidőktől fogva speciális karakterű ünnep volt piros pünkösöd ünnepe.

Amily örömmel várták a viganós hadjonok, Zrinyi-dolmányos leventék az ajándékhozó karácsonyt, az öntözködő pajzán husvétot, épp oly örömmel néztek a költői szép piros pünkösöd elé, melynek nyiló virágai oly illatossá teszik a templomot, oly fenköltté az esküvőt.

A szentlélek eljövételének s az egyház megalapításának ünnepe magasztos lehetett mindenütt, de sehol oly szép, oly jellegzetes nem, mint nálunk Magyarországon.

Piros pünkösödben nem szigorúan a keresztény ünnepek rideg aktusát, de a kikelet, a remény, az ébredő természet örömteli vidám piros pünkösödjét ünnepeltük.

Még élnek poros könyvekben a multnak emlékei!

Volt idő, a mikor a balzsamos Duna-Tisza közén éltünk boldog, vig napokat. Piros volt nekünk a pünkösöd, a lélek ártatlan poézisa a piros színt jelölte meg a boldogság szimbolomául.

Mily szép volt a magyar társadalmi élet letűnt hajdana. Piros rózsákból koszorút font s társasjátékban kört csinált belőle az ifjuság. Künn a bárány, benn a farkas... „Régen volt!”

Község népe királyt választott az napra s ez a nap nagyon emlékezetes kedves nap volt ifjunak, aggnak.

Hej de szép volt...! De régen volt!

Afféle pünkösdi királysággá lett...! Régen letűnt!... Eljött a gáz, a vilány közömbös, rideg korszaka.

Nem történt semmi különös, csak avult, ósdi szokások tűntek le a messze multban s az emberek lettek kissé halványabbak, közömbösebbek okosabbak és — gonoszabbak.

Azt mondják: a hold is volt valamikor tüztől izzó fénygömb a világűrben. Ma kihült, lakót nem tűr, életet nem ad.

Ez a természet törvénye. A hol nincs melegség, ott Flóra sem tenyész.

Ma, tízenkilencszáz év után, mikor az isteni megnyilatkozások ama legdicsőbb ünnepét üljük, a mikor az apostolok a világ minden nyelvén szónokló Demosthenesekké lőnek, hogy az egyszerű halászok isteni erővel felruházva, sikeresen tölthessék be a világot a keresztényi hit magasztos tanaival, e napon, a melyet piros pünkösödnek nevezünk e hazában, méltán tünödhethünk a rég multakon, a melyeken felépült Szent-István országa s méltán aggódhatunk a balsejtelmes jövő felett, melyben mindjobban kihűlni készül mindaz, mi bennünket felemelt, megtartott, boldogított: *hit, haza- és emberszeretet!*

B. Z.

Üzenet . . .

*Piros pünkösöd vasárnapján
Hazamennék, édes anyám:
Hazamennék, — de nem lehet,
Fáj a szívem, majd megreped.*

*Beteg mind a két facskám . . .
Óh ha látnád édes anyám!
. . . De tán jobb is, ha nem látod
É két hervadó virágot!*

*Eredj el az új templomba
Imádkozz' ott leborulva:
Szálljon „hozzánk” a szentlélek
His facskánk: két unokád
Minél előbb gyógyuljon meg!*

Berecz Lajos.

A bánhidai erdőben.

— A „Szabadság” számára —
írta: Nagy Imre.

Valahára kibontakozott már a bujdosó nap is fellelegbirodalmából. A metsző, hideg léget átszeli a hatalmas, zsarnok orcájának mosolygó sugára s az éj könnyétől siralomra hangolt párás levegő, mintha gyermekes érzékenységét megszegyelte volna, hatalmas iramlásban tér ki a napóriás fenséges tekintete elől; tisztult, enyhe lesz a lég, megkönnyebbedik elfuló lélegzetem, kitoró vídamságra hangol, hogy a természetet ily nyájassnak, mosolygónak találom a fekete éj nyomasztó sötétje után . . .

Hálás pillantást vetek a távoli Vidámvár kéklő ormára, a közeli Koldusszállasi hegy örökzöld, fenyői pedig mintha felém bólogatnának, hogy üdvözöljenek engem. az áldott anyaföld röghöz kötött gyermekét, az örök éjszaka magános vándorát . . .

Az akna beszálló torkától mindinkább távolodom, isteni erdőn visz az utam egész hazáig . . . Körülöttem már minden a tavasz szelid pompájában diszlik.

Ime hát feltámadott a nagy halott . . .

Az életet lehelő napisten tüzes csókjától az aetheroczeán végtelenébe röppent az imént még nagy szenvedő hófehér halotti szemfedője s aztán elkezdte melengetni a

megdermedt anyatermészet hideg kebelét s egyszerre csak megdobbant a kőfagyos szív, életerő pezsdült meg az óriás tagokban s a nagy Pán feltámadott! . . .

Tavaszi reggel, harmatos reggel van . . . A hullámzó fütenger az imént még a harmateppek milliói alatt roskadozott; a sűrű lombrostélyon át azonban befurakodott egy pajzán sugárkéve s pár szempillantás alatt felcsókolta a harmatkönnyekeket, melyeket az éj bakacsinba borult szemeiből hullajtott szerelmes hitvesére, a földre.

A tüzesen elcsattant csókra megrázza narancsszín fejét a hajladozó délignyitő, kitarja lilaszín kelyhét az illatos kakukkfű s éledni, mozogni kezd az egész erdő, mint az álmából felébredt óriás. A terebélyes cserfák aljában kiütötte fejét az első ibolya s alatta az őszi, mulandó avar csüggeteg szomorúsággal, haldokló bágyadtsággal szemléli kis társát, körötte pedig a remegő fűszálak ujongva örvendenek a hús, tavaszi szellőnek s pajzánkodva kapdossák el picziny fejüket. Amott a tisztáson a karsu gyöngyvirág tárja ki fehér kelyhét s a szorgos méhek szerelmes zümmögéssel udvarolják körül s hogy hófehér kelyhe bájjait megcsodálják, egy pár sűrű ólomlégy is ott settenkedik s tompa zugásukkal fülsértő diszharmoniót kevernek a méhsereg szerelmes döngicsélése közé.

Amott a sárgás szőnyegen nagyban váltja a színeket a halványpiros vadcsalán, az égszínké néfelejescsel s az itt-ott fejét felütő földieper sárga bőbitás fehér tányérjával. Egy festő-paletta színkeveréke se tudna összhangzatosabb, megkapóbb színjátékot teremteni, mint a milyenen itt a suttogó erdő pázsitján megpihen szemem. A rubin zöld chlorofil számtalan változatban tartja a zöld lombzat leveit, a gypszyonyeg reszkető fűszálait.

A színek eme szelid harmóniáját csak így a tavasz első leheletével élvezheti a szem, később a napok haladtával erősbödnék a színek, a szelid zöld pázsit haragos zöld árnyalatot cserél, a diszkrét mosolygó rózsaszínű oroszslánszaj a bájaival kérkedő kaczér leány tűzpiros ruháját ölti magára; így változnak át a színek, képviselve az érzékiség minden válfaját.

A nap első mosolyára azonban nemcsak az életre hívott növényzet mutatja a zsendülő élet jeleit, hanem megszólal az erdő, mint egy hangos népes család. Amott a sűrű lombzatban hívogatja párját a szerelmes fülemile, ismerős nótájával keres magának társat, a madárvilág nagy gourmandja a rigó, vágyó szíve bánatával zokogva bug a vadgalamb s ezen hangvegyület közepette egy viharfelhő komorságával hat reám az élet és halál felett rendelkező szárnyas Phytianak, a kakukknak lemondó, buskomor válasza.

Nem messze tőlem egy sugár növésű tölgy alatt népes czirpelő, család ütött magának tanyát s szünet nélkül való perregésük a gondtalan gyermek vidám füttyörészésével téveszt meg s kellemes szellő gyanánt suhan át amugy is rózsás kedélyhangulatom hullámverésén.

Amodébb egy erejében megfogyott, derekában megrokkant öreg cser áll, ő az egyetlen, a ki a mulandóságra emlékeztet a köröttem pezsdülő élet ezer megnyilatkozása közben; megsemmisülése sivartudatában csüggedten hajtja le a száraz ágait, fonnyadt levelet s mohos koronája korhadt ótvában szorgalmasan kopácsolja ki egyhang ütemét az erdő virgoncz ácslegénye, a har...ály.

S a természet e népes családjában nem is szokatlanul bájos kontraszt gyanánt, ime a haldokló mellett a szomszédos tölgy terjedelmes lombátora alatt szőke ifju keblén nyugszik egy aranyfürtű leányka s a két szerelmes ajkán elcsattan az első szerelmi csók, a mely a béklyóiból felszabadult, szabadságát visszanyert anyatermészet felzengő híradó harsonája.

*Ha én király volnék . . .
Óh, hogyha én király volnék,
De sok szegény boldog lenne!
De sok özvegy, de sok árva
Nem fázna ugy s nem éhezne.*

*Palotámnak a kapuja
Tárva, nyitva lenne mindég,
Száz asztalt is terítették —
So' sem fogyna el a vendég.*

*Koronámat is eladnám,
Felruháznék sok, sok árvát,
Mégse csinálnék belőle
Semmi hühöt, semmi lármát.*

*Szép aranyos hintó helyett
Járnék gyalog, alázattal,
Nem törődve sem a gunynyal,
Sem a bántó gyalázattal.*

*Ugy tennék, mint a Krisztus tett,
Király volnék, mégis szolgál.
Én előttem gazdag, szegény,
Lenne mindég mind egyforma.*

*

*Óh, hogyha én király volnék,
De sok szegény boldog lenne,
De sok özvegy, de sok árva
Nem fázna ugy s nem éhezne.*

Szabó Géza.

A várva-várt levél.

Valahányszor a postára megyek, egy öreg ural találok, ki a hivatalos helyiség egy és ugyanazon sarkában makacs szívósággal vár valamit. Eleinte nem tűnt fel nekem a táblabírók korára emlékeztető eme különös alak, de később felébresztette figyelmemet. Sokszor szántszándékkal maradtam vissza, hogy megtudjam, mit vár hát tulajdonképen? Azonban az öreg hallgatagsága és a postatisztek sürgős elfoglaltsága, mely korántse csábítja őket unalmas kérdezősködésekre, huzamosbb ideig meggátoltak — szoktalan — kíváncsiságom kielégítésében.

A hófehér szakállu s aggodalmat eláruló beesett arcu tisztas aggot nem mertem megszólítani. Attól tartottam, hogy titkos rendőrnek fog nézni. Üveges szemek fénytelen tekintete azt látszott mutatni, hogy azok közé tartozik, kik ama régi elvnek hódolnak: „törődjék mindenki a maga bajaival.“

De a kíváncsiság, a kielégítést hátráltató körülmények sajátságos szaporodásuk miatt, lassanként erősen befészkelte magát gondolatvilágomba.

Van ugy néha az ember! De bár merre mentem, akármibe fogtam, magam előtt látam szüntelenül a sarokba várakozó öreget. Utóbb már bosszankodtam magam felett.

Hát mi közöm nekem ehez az emberhez? Ha esetleg megtalálom tudni ácsorgása célját, boldogabb leszek? Ej, verjük ki a fejünkben a vénasszonyoknak ezt a kiváltságát.

Hasztalannak bizonyult szilárd elhatározá-

somat követő erős akaratom, a hófehér szakállu aggot motoszkált képzeletemben folyton, amint aggódó tekintetét egyik másik postatisztre vetette.

Sőt még álmaimat is megzavarta. Nekem, aki rendes körülmények közt jámbor emberhez illően csupán békés természetű dolgokról szoktam álmodni, mint például, hogy szép fehér szőrű macskám milyen kéjjel ejti zsákmányul a padláson garázdálkodó egeret . . . vagy hogy a szakácsné mint lopózkodik el mosakodás után a kapuban lesekedő huszár frajterjához s mint játszik el duetben a „csók“ vigjátékok — jubikum nélkül . . . most egyszerre véres tragédiák szövődtek megszokott látományaim közé.

Láttam, amint az öreg megölte a postatisztet s aztán futásnak eredt, de az éber rendőség elesípte s nyomban végrehajtotta rajta a kriminális ekzekúciót. A hajam szála égnek meredtek a rémülettől még másnap reggel is! Máskor pedig az öreget láttam meggyilkolva a postatiszt által. — Szóval vége hossza nem lett a kínzó álmomnak.

Már le akartam tenni arról, hogy valaha a postaépületbe betegyem a lábamat, midőn a véletlen megszánta siralmas állapotomat és segélyemre jött.

Ott vagyok a postatisztet elzáró rekesz előtt, nem messze tőlem az öreg. Nem akartam ránézni, hátat fordítottam neki, de azért jól láttam, amint közvetlen közelembé furakodik. Előzékenyen helyet engedtem neki. A postatiszt amint meglátta, idegesen rákiált:

— Hányszor mondjam már, hogy nem jött levél, vén bolond! Mit alkalmatlankodik itt nap-nap mellett!

De nyomban rá, mintha megbánta volna heves kifakadását, szelid hangon hozzá tette:

— Menjen haza öreg, majd holnap bizonyosan megjön a várva-várt levél.

Azt hittem, hogy a postatiszt kiméletlensége leverő hatást gyakorolt reá. Megsajnáltam s távozása közben utána mentem, hogy keserűségét a vigasz balzsamával enyhítem.

Nagy csodálatomra arczkifejezése nem változott. Hanem valamit morgott maga elé, a mit nem bírtam megérteni. Az ajtónál csíptem el. Agg kora daczára elég ruganyosan lépkedett. Megszólítottam:

— Bátyám uram!

Megfordult s mereven rám nézett. Majd mintha nem hinne szemeknek, barázdás kezével yagy kétszer meg-megtörülgette azokat.

— Mintha ismerném öcsém uramat — szólalt meg siri, tompa hangon, — melynek hallatára hideg borzongás futott végig hátamon,

— Meghíszem azt! — válaszoltam majdnem fogvaczogva — Hiszen minden nap van szerencsém találkozni bátyám urammal.

— Igaz biz a'! Most ismerem rá szelid, kék szeméről, melyekkel olyan rokonszenvesen tud felém nézni; nem úgy, mint a többiek, kiknek nézése a lelkembe hatolni látszik. Pedig nem lehet . . . Titkomat nem fogják megtudni.

Meglepetve néztem rá. Mi lehet az a titok, melyet oly gondosan őriz.

A kapu elé értünk. Az öreg karjaimba kapaszkodott s úgy indultunk a főuteza felé.

— Kedves öcsém uramnak megmondom, — de nehogy tovább adja! . . .

Megráztam a fejemet annak megerősítéséül, hogy a viláért sem fog eljánni a szám.

Erősen a szemeim közé nézett s látszólag megnyugodva, bizalmas suttogással így folytatta:

— Mert nagy titok ez . . . Ha megtudnák, valamennyi hivatalkereső ember van a vármegyében, mind nekem esnék és az én protekciómát könyörögné, a mi nekem kellemetlenséget okozna, mert a sok nem arra való egyéniséget csak nem ajánlhatom barátomnak, a ki értem vérét áldozni is kész. Bizalmával ennyire csak nem élhetek vissza. Lelkiismeretes ember vagyok s meggyőződésemem nem rendelem alá holmi sógorság, komaság-féle érdekeknek. Itt az idő, hogy a hivatalnoki kar purifikáltassék a mindenféle kétes existenciáktól, a szellemi proletarizmustól.

Kérdőleg néztem az öregre.

Megértett s szorosán hozzám simult, hogy még az a kóbor tavaszi szellő se hallja meg a beszédet, mely a forró hőségben nyakunkat csókolgatta.

— Tudja meg, kedves öcsém uram, hogy én testi-leki barátja vagyok Deák Ferencznek. Együtt jártunk iskolába, együtt ifjonezkodtunk, egymás oldalán küzdöttünk a haza szent jogaiért. Barátságunk szent és örök. Sohasem feledjük egymást. Egy lapra vagyunk beírva a csillagok nagy könyvében. Ő most Magyarország miniszterelnöke, a legnagyobb az országban a király után. A múlt napokban nála voltam; nyakamba borult, megölelt, megcsókolt kétszer is s kegyesen megígérte, hogy minden kívánságomat teljesíteni fogja.

— Hej! ha ezt tudnák a vármegyében. De nem mondom meg nekik! . . . Öcsém uramban bizom, mert mélabus, kék szemek titoktartásról tesznek tanubizonyosságot. Meg is fogom érte jutalmazni. Hát én bizony arra kértem az én kedves egyetlen barátomat, hogy nevezzen ki főispánnak. Ez való nekem. Milyen rendet csinállok én a vármegyében. Majd meglátja! Nem lesz több árvapénz elsikkasztva . . . töménytelen restánczia . . . szolgabírói hatalmaskodás s jegyzői gorombaság . . . Nem pöfékelnek többé öblös pipákból, hanem dolgozni fognak, mint a hajót vontató lovak. Nem fecsérlik el többé csak úgy könnyedén az adózó nép véres verejtékét. Meghuzom a zablát . . . Erre születtem én! Barátom nagy örömmel ígérte meg kérésem teljesítését. Ilyen ember kell nekik, mint én, azt mondta. Ugy ám! Várom a kinevezésemet minden nap. Holnap bizonyosan itt lesz. Ha beülök a főispáni székbe, öcsém uramat alispánnak teszem meg. Ilyen ember kell nekem.

E pillanatban egy gyönyörű 16 éves barna kislány toppant elénk . . .

— Nagyatys, már megint a postán volt? Hiszen a levélhordó haza szokta hozni a leveleket.

S átvette tőlem az öreget, egy mindent megmagyarázó tekintet vetve rám, melyből egyszerre világosodott lett előttem, hogy a szegény öreg csendes örültségben szenved, s az a rögeszméje, hogy Deák Ferencztől várja kinevezését.

Eltávoztak . . . hanem az öreg másnap ismét tudakozódott levele után a postán. S ott található mindennap, a míg a jó Isten meg nem szánja s meg nem szabadítja elborult lelkét földi porhüvelyétől

Castus.

Piros Pünkösdi napján . . .

*Nem tudom, hogy mit keresnek
Amott az ég alján?
Azok a nagy tornyos felhők
Piros pünkösdi napján?
Zivatar van készülöben . . .
Ill bolygok a temetőben
Szomoruan, piros pünkösdi napján.*

*Szöke kis lány mond meg nékem
Arczod miért halvány?
Mit akarsz a temetőben
Piros pünkösdi napján?
Miért van szemed úgy kislírva?
. . . Éppen máma tették sírba
A szerelóm, piros pünkösdi napján.*

Farkas Antal.

A gondolatolvasó.

— Humoreszk —

Sok kitűnő bűvész van, akit láttam és még több van, akit nem láttam. Van olyan, aki szunyogból elefántot csinál (ez nem is olyan nagy bűvész, ilyenek vannak a mindennapi életben is), van aki aranyórákat eltüntet (ez sem ritkaság), némelyik kalapokból ad ki csodálatos dolgokat, másik égő gyertyát nyel, és ki tudná elszámítani, mi mindenféle csodálatos dolgokat mivelnek még a bűvész urak.

A bűvész-mesterség csimboraszója azonban mindig a gondolatolvasás marad. Szinte megdöbbenő némelykor, hogy úgy kimondja, amit gondoltunk, hogy magunk is megijedünk tőle, mennyire nyitott könyv a lelkünk a gondolatolvasó bűvész előtt.

De biztonságban és határozott eltalálásban az általam látott és nem látott gondolatolvasókat felülmulja, magát a híres Cumberlandot sem véve ki, a páfrányi hitközség elnöke, *Potya Tamás*.

A páfrányi hitközség valami alapítványt kezel, melyet nagylétay *Létay Mihály* hagyott Páfrány hitközségére, azon intézkedéssel, hogy az alapítványnak kétszáz forintnyi kamatját négy részre felosztva, évente arómai katolikus iskolának négy tanulója, ötven-ötven frt segélyt kapjon. A segély kiosztását a tizenkéttagú tanács titkos szavazás útján eszközözi.

Történék az időben, akkor mikor, hogy a számos folyamodó között Szekeres Pali is folyamodott az ötven forintnyi segélyért. Végig instanciázta az anyja a hitközségi tanácsot, bizva abban, hogy majd kicsinálja a dolgot Petrik bácsi, aki távolról rokon is, és benne van a hitközségi tanácsban.

Petrik bácsi meg is ígerte legteljesebb támogatását.

Együtt van az érdemes hitközségi tanács. A jegyző jelenti, hogy sorra kerül a Létay alapítvány kamatainak kiosztása.

— Beérkezett tizenegy kérvény. Névszerint a következők.

El elsorolta rendre a kérelmezőket, bemutatván kötelességük mindeniknek a kérelmét támogató okmányait is.

— Helyes, helyes, mormogják a tanácsatyák, hát szavazzunk!

Feláll ekkor Petrik bácsi és ilyenformán kezd szónokolni:

— Mielőtt a kérvények fölött szavazatunkkal döntenék, engedje meg a tisztelt hitközségi tanács, hogy az egyik kérelmező folyamodványára különös figyelmeket felhívjam. Szekeres Pali kérvénye ez, a ki immár harmadizben kéri ezt a segítséget és még eddig mindig visszautasított, pedig jóra való, kitűnő fiú. A bizonyítványában csupa kitűnő van, viselete mintaszerű, minisztrálni is jár, nagyon ájtatos gyermek, mert jónak, becsületesnek neveli szegény özvegy anyja, a ki kivüle még öt apró gyerekkel küzdök. Kérem, nagyon kérem az urakat, adják szavazatukat a szegény Szekeres Palira.

A tanácsatyák megilletődve bólingatnak, némelyiknek még köny is szökik a szemébe a meghatottságtól. Ugy látszik Petrik bácsi lelkes szavai használtak; Szekeres Pali, tied az ötven pengő . . .!

Csendben, némám, összegyűrt papirokkal megejtik a titkos szavazást.

A jegyző összeolvassa a szavazatokat a kik négyen legtöbb szavazatot kaptak, azok lesznek az ötven forintok.

Kihirdeti a jegyző az eredményt: ez kapott ennyi, Szekeres Pali kapott egy, mond *egyetlenegy* szavazatot.

Az eredmény kihirdetése után a tanácsatyák egymásra néznek, az elnök pedig így szól:

— Uraim, ezennel kijelentem, hogy én vagyok a legjobb gondolatolvasó. Az urak most mindnyájan azt gondolják, hogy az az egy szavazat, a melyet Szekeres Pali kapott a Petrik bátyántól származik. No hát, hogy ebből a balhiedelemből kiszabadítsam az urakat, kijelentem, hogy azt az egy szavazatot *én adtam*.

Petrik bácsi alaposan meg volt szegényítve. A legszebb az egészben, hogy a dolog csakugyan megtörtént, ha nem is Páfrányban.

S-r.

A szerelem születése.

— Költemény prózában. —

A teremtés után az ur meglegedve tekintett szét és lelki megnyugvással mondá: „bevégeztem.”

Pár nap múlva azonban Ádám az ur elé járulván, kétségbeesett arczzal panaszlá: „Uram, Éva, kit nekem társul adtál, idegen hozzám. Nem osztzik fájdalomban és nem részesít örömeiből. Minden lelki vonzódás nélkül élünk együtt.

Az Ur idézé Évát és csak nézte, nézte vizsgáló szemmel, hogy mi hiba lenne benne; hiszen ő tökéletes szépet akarta a nőben megalkotni. Egy darabot a menyből.

— A legtisztább égről ragyogó csillagot, a legmélyebb tengerből drága gyöngyöt hoztam. Az égető nap aranyos sugarát az éj sötétjével összetettem és még sem tökéletes! Mi hiányzik belőle?

Az Ur busulását mindenki érezé. Az angyalok halkán zokogni kezdtek, csak Éva állt ott nyugodtan, egykedvűen. Es a mint

Éva a síró környezet közt szoborként állt, egyszerre felderült az Ur fenséges homloka s egy gondolat villant meg agyán; érzést adni a hideg kebelbe, olyan érzést, mely minden más érzelmet felülmuljon nagyságban, erőben és üdvösségben, melyet király és koldus egyaránt birhasson.

És felhangzott a teremtő szava:

— Szeress!

Egyszerre rózsaszín felhőbe burkolózott az ég. Az angyalok kara lágy, édes dalba kezdett, mely elandalított. Kéljes álomba ringatott mindent. Az ige elhangzottával ott állott Éva hullámzó kebelrel, szeméből kicillanó meleg tüzzel. Félig nyílt ajkán, mint szeszélyes napsugár a bimbón — mosoly játszódtott. A csillogó glóriaként leomló haja, szobor termete, minden, minden vonzó volt rajta. — Az angyalok egyenként simultak hozzá, meleg vonzódással.

Az ur arca, mint vihar után a keleti ég azurja, kiderült és visszabocsátá a paradicsomba Évát.

— Szeress! És szeressenek! Ez legyen a te hivatásod a földön. Szépségednél csak jóságod legyen nagyobb. Általad és benned lelje fel mindenki az üdvösséget békében, fegyverek közt, nyomorban és fényben. Szíved érzelme melegítsen kunyhóban és palotában. Gyöngédségeddel altasd el a szenvedélyek durvaságait, hevits dicsőségre, nagyra. Koldus legyen nélküled a király, és tedd boldoggá a kunyhóban lakót. Ihlesd dalra és alkotásra a költőt és művészt, s folytasd a szépnek, a nemesnek tovább teremtését a földön.

S mikor Éva átrepült a nagy mindenségen vissza a földre: betöltött mindent egy menyei érzés — a szerelem!

A zsidó, az elefánt, a vaddisznó és a róka.

Két lókupez csunyaül összekapott a lóvásáron. A fiatalabb azzal vádolta az öreget, hogy rontja keresetét, mire az öreg hálátlanságot emlegetve, keményen megdorgálta az ifjabbat. A hevesvérű fiatal erre oly lármásan szidalmazta az öreget hogy egy épen arra járó uri társaság kíváncsian körülállta a czivódó lókereskedőket.

Ezt látva az öreg kupez, a társasághoz fordult s röviden elmondván a vita okát így folytató:

— Uraim, engedjék meg, hogy elmondjak önöknek egy történetet, amelylyel ifjúkollégámat meg akarom győzni igazságtalanságáról.

A társaság kíváncsian fogta körül az öreget, a ki a következő történetet beszélte el:

Egy öreg zsidó egyszer az erdőben járt s egy heverő elefántra bukkant.

— Jó ember — szólítá meg az elefánt — segíts felkelnem a földről, mert saját erőm erre elégtelen.

— Sajnálom tehetetlenségedet — viszonzá az öreg zsidó — de aligha segíthetek rajtad, csak egy batyum és egy botom van s azok fölemelésre elégtelenek.

— Csak dugd alá botodat — sürgette az elefánt — s azzal a segítséggel már föl bírok kelni magamtól is.

A zsidó eleget tett e kívánságnak s az elefánt csakugyan feltápázkodott. Alig állott azonban talpra, az öregre rontott s agyon akará csapni ormányával.

— Hát így hálalod meg jóságomat — kiáltá az öreg — te valóban igen hálátlan állat vagy!

— Nem hálátlanság ez, csak természetes — felelé az elefánt — és nekikészült hogy szétzuza a zsidó fejét.

Az öreg a végső veszedelemben könyörgésre fogta a dolgot s így kiáltott:

— Jól van hát, ha az első állat, akivel találkozunk, neked ad igazat, tégy velem tetszésed szerint.

Az elefánt beleegyezett a bíróságba s elindultak együtt az erdőben. Kis vártatva egy vaddisznóhoz értek, akinek elmondták történetüket, kérve őt, mondjon véleményt esetükben. A vaddisznó erre az elefánthoz fordulva, így kiáltott:

— Üsd agyon az a hitvány öreget, mit fáradozol még bíró után is. Sujts a fejéhez az ormányoddal s azzal vége.

Az elefánt most már csakugyan agyon akarta csapni az öreg zsidót, de ez így könyörgött:

— No jól van, ha még egy állat véleménye megegyez a tietekkel, úgy ellenkezés nélkül elszenvedem a halált,

Az elefánt beleegyezett ebbe az utolsó kísérletbe s elköszönvén a vaddisznótól, tovább mentek az erdőben. Nemsokára egy éhes rókához értek, a ki épen azon törte a fejét, micsoda furfanggal tudná éhségét csillapítani. Elmondták neki történetüket s felkérték, mondjon véleményt esetükben.

A róka gondolkodott egy kissé, majd a fülébe sugta a zsidónak:

— Te öreg, ha kihozod ebédre a tyukjaidat, kimentelek a veszedelemből.

— A falu minden tyukját kihozom neked — sugta vissza az újra éledő öreg — ha megmentesz az elefánt ormányától.

A róka helyeslőleg bólintott, majd színlelt bosszúsággal így kiáltott:

— De hát bolondnak tartotok ti engem, hogy lehetetlen mesékkel raboljátok el a drága időmet? Még egy tyuk sem hinné el, hogy e hitvány öreg egy vékony bottal fel tudjon emelni egy ekkora elefántot!

— Pedig úgy történt, tulajdon ezzel a bottal, erősítik azok.

— No hát, ha azt akarjátok, hogy elvállaljam a bíró szerepét — válaszolá a furfangos róka — mutassátok meg, hogy történt a dolog s ha saját szememmel láttam az esetet, majd véleményt mondok a dologról.

A mitsem sejtő elefánt erre a földre heveredett s mondá az öregnek, emelje föl ismét, de az öreg, a ki már megértette a róka ravaszágát, botját elhajítva így kiáltott:

— De már azt a bolondot nem teszem. Örülök, hogy megszabadultam tőled, most már csak heveréssz tovább öreg és helyettem csapkod agyon a legyeket!

Ezzel a ravasz rókát megölelve, esküt tett Ábrahám szakállára, hogy mindjárt hozza a megígért tyukokat.

— Várákozzál itt reám, annyi tyukot hozok, hogy két hétig gondtalanul élhatsz belőle — fogadkozott örömben s azzal vigán sietett haza,

Otthon a felesége, ünnepre készülvén, — épen a tyukot fogá meg, hogy majd levágja.

— Add ide a tyukot, Rebeka — mondá az öreg — viszem a rókának az erdőbe. Itt aztán elmondá feleségének, hogy mi történt vele az erdőben.

— No volnál te egy számár, ha a szavadat beváltanád, vélte az asszony.

— Be is váltom, mert a róka az életemet mentette meg.

— Te bolond — világosítá fel az asszony, elmegy a vadászhoz, rávezeted a róka buvhelyére s így nemcsak kellemetlen ígéretedet nem kell beváltanod, de még a róka bőre is a tied lesz.

Igy is történt — fejezte be a történetet a kupecz. — A róka a tyukok helyett golyót kapott s a hálátlan öreg szép pénzt árult a bőréből.

Ime — vonta le a tanulságot meséjéből lókereskedő — ifju kollegám is, a kit én ragadtam ki a nyomorból, mely pusztulással fenyegette és én oktattam ki a kupeczségre, hála helyett a saját keresetemet is irigylí már és sajnálja, hogy élni bátorodom.

Igy az öreg, a kinek elbeszélését az uri társaság megtapsolta, míg a fiatal kupecz megszegyenülten kullogott el.

— ácz.

Hogyan segített magán Korodi uram?

Hát biz' ugy történt, hogy a felvégen lakó Korodi István uramnak, ki foglalkozása szerint napszámos volt, sürgősen pénzre lévén szüksége, átsietett szomszédjéhez, a jó-módban élő Haluska Juliánához és elpanaszolván neki baját, kérve kérve őt, hogy lenne kegyes neki egy 80 forintos váltócskát zsrálni, majd megfogja ezt ő hálalni. — Hogy miért? miért nem? azt nem tudjuk, de elég hozzá, hogy bármikép is megessett a Julis szíve szomszédján, még sem találta az ő szerény kérését teljesíthetőnek.

Julis kimondván a szentenciát, Korodi uram mit tehetett egyebet, minthogy vette kalapját és busan ballagott haza, mindennek minősítvén Julis ezen eljárását, csak felebaráti szeretetnek nem.

Sirva fakadt bánatában, hogy kihez forduljon ő már most, ha szomszédnöje, ki már oly sokszor tett jót vele, nem segít rajta. Miközben így gondolkozott, hirtelen egy — az ő véleménye szerint — szerencsés eszme villant meg agyában, a minek annyira megörült, hogy elfelejtvén buját-báját, fityülni és táncolni kezdett.

Mit fogja ő Julist kérni? Itt van az ő jó felesége, majd ráírja az a váltóra a Julis nevét, különbül tán, mint Julis maga! Be is szólította azonnal a konyhában foglalkozkodó élete párját és tollat adván kezébe, izibe ráíratta vele, de csak a váltó hátsó oldalára, a Haluska Julianna szépen hangzó nevét.

A névírás oly remekül sikerült, hogy Korodi uram — méltó jutalmul — össze-vissza csókolta az ő jó kis feleségét.

Nagy volt a Korodi uram boldogsága. Csak az bántotta, hogy miért nem jutott ez a egyszerű gondolat hamarabb eszébe. Még egy aláírás hiányozván a váltón, arra nagybúzkén rábígyesztette a maga nevét és sietett vele a takarékpénztárba, hol a Haluska Julianna jóállását biztosnak ismerték és a váltót azonnal le is számították.

Eddig a Korodi uram működése! Korodi uram a váltó leszámítottatása után annyira boldognak érezte magát, hogy nagy boldogságának közepette a váltó lejáratáról egészen megfeledkezett s e megfeledkezés volt az oka ennek a dolognak, a mi Korodi urammal és az ő élete párjával megessett. Ugyanis a váltó a kellő időben nem rendeztetvén, a takarékpénztár beperesítette

azt. Mivel Korodi uraméknak nem lévén semmijök, a jótálló Haluska Juliánához mentek foglalni, a ki bizony kijelentette, hogy kérte őt ugyan Korodi uram arra, miszerint neki egy váltóval nem tudom mit csináljon, de ő megtagadta kérelmét, mert — nem tud írni.

S most jött a fekete leves! Korodi uram látván a helyzetet, beismerte tettét. Így került Korodi István uram nejével, született Székely Jusztinával a kir. törvényszék előtt a vádlottak padjára, hol őket magánokirat hamisítás büntetelért egyenkint 7—7 hónapi börtönre ítélték. Korodi uram csak megnyugodott volna ebben az ítéletben, de azért apellált, mert szerinte nem igazságos az az eljárás, hogy az embert hét hónapra el is csukják s még a takarékpénztárnak is fizessen 107 forint és 40 krajczárt. A megapellált ítéletet a tábla részben megváltoztatta, a mennyiben Korodi István büntetését három hónapra szállította le, ellenben a Korodi István uramét meghagyta, kinek lesz módjában már most hét hónapig elmélkedni a dutyiban a felett: „mégis hunczut dolog az a váltó!“

Gorgon.

Szeczessziós étlap.

A konkurencia megnehezítette mindenkinek az életét. Vendéglősök, kávéházak is panaszkodnak már. Pedig ők jó perczentre dolgoznak. Megvesz 1 krért egy almát a kofánál; ugyanazért fizetsz 10 krajczárt a vendéglőben. Ez épen 900 százalék. De azért panaszkodnak a vendéglősök. Mert nagy a konkurencia. Szaporodnak a vendéglők. Még inkább a kávéházak. De azért újra egy étterem készül. Ez le fogja pipálni az összes eddigi étermeket: szeczessziós lesz. De nem a berendezése. Dehogy: Az étlapja s az ételei. Soha nem látott és hallott ételek fognak ott napvilágot látni. És a publikum tódulni fog oda. Az újságot mindenki szereti. Mi már meg is kaptuk az étlapmintát. A vendéglős beküldte, hogy mondjunk véleményt róla. Mi azonban a közönség ítélőszéke elé bocsátjuk. Ime az étlap:

Vendéglő

„Szeczesszió“-hoz.

Uj! ÉTLAP. Uj!

Sültek:

Tránsváli pecsenye	50 kr.
Bur-vetrece	40 „
Boér-szelet, félangolosan	45 „
Dreyfus-sült	25 „
Lábosban sült kvóta rostélyos	65 „
Paprikás á la 14. §	30 „
Kiegyezési-tokány	35 „
Mócsai pörkölt	30 „
Halászlé á la Széll	40 „
Beafstek á la Krieghammer	80 „
„Hier“ nyársonsült	50 „
Novelli-cotelette	50 „

Tészták:

Macaroni á la Duse	30 kr.
Sarah-felfujt	30 „

Borok:

Chateau-Csiz	50 kr.
Magyar bor — nincsen	— „

Uj! Minden héten új étlap. Uj!

Ime az új étlap. A Herein-tokány már le van pipálva! Vendéglős urak: tessék ezzel konkurrálni!